

Kiadóhivatal:
Báter-nyomda, Kaszinobazár
épület
Az előfizetési pénzek és hirdetések ide küldendők.
HIRDETÉSEK
legjutányosabb számítással,
díjszabás szerint.
Megjelenik minden szombaton.

KÖZÉRDEK

Szerkesztőség:
Széchenyi-utca 1085 szám.
Ide küldendők a lapot érdeklő
összes közlemények.
ELŐFIZETÉS:
egész évre 10 kor., felévre 5 k.,
negyedévre 2 kor. 50 fill
NÉPTANÍTÓKNAK,
ha az előfizetést egész évre
előre beküldik: 5 kor.

TOLNAVÁRMEGYE TÁRSADALMI, KÖZIGAZGATÁSI ÉS KÖZGAZDASÁGI ÉRDEKEIT KÉPVISELŐ HETILAP.
AZ ORSZÁGOS M. KIR. SELYEMTENYÉSZTÉSI FELÜGYELŐSÉG HIVATALOS LAPJA.

Felelős szerkesztő:
BODNÁR ISTVÁN.

Belnunkatársak:
JANOSITS KÁROLY. KOVÁCH ALADÁR.

Kiadja:
BÁTER JÁNOS NYOMDÁJA.

Küzdjünk a kivándorlás ellen.

Addig is, míg az országgyűlés az egészségtelen birtokpolitika orvoslásához időt nyer, a társadalomra hárul a kötelesség, hogy amit a kivándorlás fékezése iránt a kezén fekvő eszközökkel elérhet, lehető gyorsan tegye meg.

A földművelésügyi miniszterium az új telepítési törvényjavaslat előkészítő munkáit az egész országra kiterjedő adatgyűjtéssel már megkezdte.

Nyilvánvaló dolog, hogy vidékek szerint más és más módon köthetjük a hazához a kifelé készülő lakosságot, az ország munkás erejét. De minden ipari és gyári politikánál gyorsabban és biztosabban állítja meg a kivándorlási proczesszust a földéhség kielégítése. S az a szerencsénk, hogy az ország $\frac{7}{10}$ -ed részében ezen orvosszer a legközelebb fekvő is egyuttal.

Tolnamegyében is ijesztő mérvet öltött a kivándorlás, de itt is igen könnyen gátat állíthat a társadalom a további eluáptelenedés áramlata elé, ha a konkrét jelenségeket községek szerint figyeli meg s iparkodik orvosolni.

Magam részéről, miután szülőföldem Bedeg községnek és környékének

gazdasági viszonyait ismerem, nem mulaszthatom el, hogy Tolnamegye közönségét fel ne hívjam, miszerint a Bedeg, Tolnaszántó és Értény falvakban pusztító kivándorlás megállítására lépjen közbe herceg Esterházy Miklós főúrnál, hogy a még ezen gazdasági év leteltétől kezdődőleg újból haszonbérletre hirdetett ezen falvakkal szomszédos pusztákat apró bérletekben a földműves kiscgazdák és aratóknak juttassa.

Ezen színmagyar falvak lakosságában csupán azon remény tartotta a lelket, hogy a hercegi földek haszonbérletét most végre elnyerheti.

S ha ezen reménységünkben csalódnának, még rohamosabb tempóban folynék tovább a kivándorlás, a mi pedig 20—40 éve tart ezen vidékről, előbb Slavonia, most Amerika felé. Míg ellenben, ha a haszonbérlet útján földhöz, munkához, az ő legeredetibb s legszivesebben üzött keresetforrásukhoz juthatnának, nemcsak hogy egyszerre megállna ezen falvakban a kivándorlás zaja, hanem a kivándorlottak is visszajönnének, a még itthon, nagyrészt saját házaeskájukban lakó, eltartásra szoruló családjukhoz s a család egész munkaereje felébredne, a megosztott, az Ozeán két partján selymő család élet tüze újra felgyulladna,

érezne jótékony melegét a szenvedő nép maga, de még a vándor is, kit utja arra, a megye szélén elhagyottan tengődő falvakba vezet.

Tudja a nép, hogy az új földesúr a legjobb indulattal van a földműves nép iránt, elvitte ennek hírét hozzájuk két kiküldöttjük, kik első ízben Dombóvárott tisztelegtek a hercegnél azon alkalommal, midőn ez az általa pár éve átvett uradalmát beutazta. Később a fővárosban is felkeresték kérelmükkel a herceget két megbízott földműves társuk útján. Mindkét alkalommal jó hírrel tértek meg utjukról.

De biztos választ még maig sem kaptak kérelmükre, pedig már most gyűjthetnék a munkaerőt az ősszel megkezdődő gazdálkodáshoz, ha biztosítást kapnának kérelmük kedvező sorsa iránt. Ez esetben már most beállna azon vidék kivándorlási statisztikájára nézve a gyors kedvező fordulat.

Pedig ha valahol, úgy itt jár a legnagyobb veszélylyel a késedelem.

Készek ezek a legnagyobb haszonbért előre lefizetni, minden biztosítékot lefizetni, minden biztosítékot megadni részükéről. Másrésztől már torkig van a nép, főleg az 1—2 hold tulajdonfölddel s házikóval bíró aratós-

TÁRCZA.

A folyondárhoz.

— Egy költő eljegyzésére. —

Biborszinű kuszó folyondár!
Lelkét dalra te ihletéd,
S úgy fájt dala, hogy lelkünk búval,
Szemünk mináig könnyel telék...

Mikor ősszel sárgulni kezdél,
Azóta sirva néze rád:
Egy szép leányka bús regéjél
Eszébe mért is juttatád?...

Hervadt levél a száraz indán,
Hervadt virág a rózsotón...
Az őszi szélnek zokogása
Fájó dalok visszhangja lőn...

S mikor a rózsapír az arczán,
Ahogy neked, sárgára vált:
E más virág is sárga arczczal
Mosolyogva hívta a halált...

A boldogságból fájdalom lett,
A szivből egy bús ravatal...
Azóta gyászol már a műzsa,
Azóta fáj nekünk a dal...

Hagyd el folyondár! Itt a tavasz már,
Ihless mostan más hangokat:
Amint te öltesz új levéldiszit,
Hervadt lőn új bimbó fakadt!...

LŐCIA.

Ártatlan elmélkedések az asszonyokról.

Irtas felolvasta Kálmán Dezső 1907 évi márczius hó 17-én, a kölesdi dalárda hangversenyén.

Hát már megint az asszonyokról!
Mintha ezt a megjegyzést hallanám sok bajszos és bajszatlan ajakról.

Igenis kérem, — ismét az asszonyokról, — mert hát ez a téma kimeríthetetlen. Mert ha Duna, Tisza tinta volna, hat vármegye íródeák volna, még akkor sem tudnának eleget írni az asszonyokról és a leányokról.

Azután meg én — tetszik tudni poéta ember vagyok — legalább azt mondjak rólam. — A költő pedig, ha már öreg is, de azért még mindig szereti a szépet, nagyon természetes dolog hát az, ha én most az emberi-nem szebbik feléről beszélek.

Carmen Sylva, a szellemes román királyné, aki egyszersmind hírneves író is, egyik munkájában így nyilatkozott: Csodálom miért irnak össze az emberek annyi sok izléstelen, visszatetsző dolgot, mikor annyi szép van a világon. Nos, hát azért beszélek én ismét az asszonyokról.

Hát bizony asszony nélkül, leány nélkül olyan volna a világ, mint a tavasz virág és madárdal nélkül.

Mert hát asszony nélkül nem tudnánk meglenni. Az ismét kétségtelen dolog, hogy azért asszony nélkül éhen nem halnánk meg, mert azért csak összetudnánk kotyvasztani valamit, ámbár nem tudom, hogy nem úgy járnánk e mint a takácsi ember. Ugyanis:

a takácsi embernek meghalt a felesége és a szegény ember egyedül maradt. De miután tudvalevő dolog, hogy akármilyen nagy legyen akár a szerelem, akár a bánat, azért mindakettő mellett megéhezünk: tehát a szegény takácsi özvegy ember is megéhezett. Gondolt merészet és nagyot és elkezdett ebédet csinálni. Vízet forralt, lisztet vett elő, — összekeverte, — aztán főzni kezdte. Átmegy hozzá a komája s kérdi:

— Mi lesz ebből komám uram?

Mire a megszmorodott fél így felelt:
— Bizony én még magam sem tudom.

Csak annyit tudok, hogy ha kemény lesz, dődölye lesz, ha puha lesz, kása lesz.

No hát így járnánk mi is asszony nélkül, de ezen csak túl esnénk! Megtanulnánk sütni, főzni, fonni és levest habarni, de hát ez még mind nem elég az üdvösségre. Mi lenne belőlünk csók és ölelés nélkül? Ezt már csakugyan nem bírnánk ki. Még aztán néha néha nagyon okos tanácsokat tudnak adni. Mondok egyet a sok közül.

Nashreddin híres böles volt Ázsiában, de a szép felesége sem tartotta a szomszédban az eszét. Egyszer megjelent a város előtt a vérszopó, kegyetlen Tamerlán hadserege. Összeült a város népe, hogy megkérlelje a kegyetlen hadvezért, s elhatározták, hogy a hódoló küldöttség vigyen neki ajánlékot. Az volt a kérdés, hogy mit? Fügét-e? almát-e? Már már arra határozták el magukat, hogy egy kosár szép gránát almát küldenek neki. Ezt pedig át fogja nyújtani Nashreddin, a ki akkor a város bírája volt. De beleszólt a tanácskozásba Nashreddin gyönyörtületes felesége a szép Fatimé, a ki

munkás a nagybérlők gazdálkodásának rájuk is nehezedő terhével.

Értelmes magyar nép az, tudja, hogy a mit eddig 15—20000 hold területéről egy ember vitt el, kihasználva a lehetőséget az egész környék munkáerejét, az a termőerő az egész környék falvainak földművesnépét és arató munkásait vinné be az önálló gazdasági élet csarnokába, a béres házak nyomora, elhagyottsága helyén az önértékes, tanulni vágyó magyar nép új tüzhelyeinek egész raja épülne fel.

Megérdemelné az a vidék, hogy egy kis gazdasági életet nyerjen, ily módon fellendülést azon a szép szelídombokkal szántott termékeny mezőkön, az a nép is, a mely annyit szenvedett a török dúlások s azóta is ott Koppány és Tengőd között.

Ezen kérdéssel kapcsolatban felvetem azt az eszmét, mely szükséges volna minden egyes falura kiterjedőleg egy megyei egyesület alakítása abból a célból, hogy a haszonbérlet vagy eladásra kerülő földbirtok lehetőleg a földéhes nép sorsának javítására szolgáljon, tisztességes parcellázás vagy kisbérlet formájában.

Már két éve, hogy a „Közérdek”-ben kifejtettem, mily veszedelmes az ország földművelő gazdaságára, ha a föld és pénzügyőrök a földéhséget kihasználva, csak azon célból szereznek földbirtokokat, hogy azt kétszeres, háromszoros áron adják át a népnek, nem, hogy az jóllakják, hanem hogy tönkre menjen. Felhívom ugyanekkor arra is a közönség figyelmét, hogy Somogyban már dolgoznak a földgyőrök. De védekezés tekintetében nem történt semmi. A bíróság irattáraiból megmutathatnám, mily szerencsétlen, kizárólag egy-két egyén tulságos önző haszonlesése vezette s vitte keresztül Tolnamegyében a parcellázások nagy

részét, pert és nyomoruságot hagyva maga után.

Itt a tizenkettedik óra, hogy a földműves osztály védelmére törtéjük ebben az irányban is valami.

A kereskedelem harcizosai vészjelet fuvatnak a szövetkezetek istápolása miatt s tömött csatasorban vonulnak fel érdekkörük megvédésére.

De annak sem szabad nyaklól nélkül tovább folyni, hogy a termőföld tisztán kereskedelmi czikképp kezeltessek, hogy teljesen a pénzügyőrök és ügyőrök hatalmába kerüljön, hogy a földnek minden zsirját az ilyen ugynevezett kereskedelem szíjja ki.

Ez ellen pedig nincs más védekezés, mintha őrszemeket állítunk minden pontra, vigyázzanak a földgyőrökre. Találkoztam az egyik praxisában olyan dolgokkal, hogy csak két vevőnek adta el ugyanazt a pajtát, persze ebből az egy „botlás”-ból négy birtokper és egy tulajdon iránti per keletkezett.

Tolnavármegye vezetőségét, első sorban főispánját hívom fel, nekik módjukban áll rögtön megélhetési forráshoz juttatni Bedeg, Értény s a szomszédos falvak földműves népét. Együttal módjukban áll az általam röviden jelzett cél érdekében a falvak vezetőségének bevonásával „népvédő egyesületet” alkotni, a melynek mindig tágabb és tágabb tér fog nyitni rövid időn belül a fejlődő társadalmi élet folyamán a megye gazdasági életének előrevitelében.

Csak röviden érintem, hogy a kereskedelmet sem szabad tovább figyelmen kívül hagynunk. Ezen egyesület által módot lehet arra is találni, hogy a jómódu földműves gyermeke a kereskedelem és ipar terére képeztessek, hogy ne engedjük elveszni azt a sok felesillanó észet, erőt a nép fiában, a mi felett annyit panaszkod-

dik egy pár mélyebben érző néptanító és lelkes.

Erre mindre szüksége van a mi szervezettinknek, azért nem birtunk még mindig erőre kapni, mert a legnemesebb hajtásokat a penésszel engedjük elpusztítani. Csak a nemzet minden társadalmi rétegében rejlő erő fejlesztésével oldjuk meg világtörténelmi feladatunkat.

Egyesüljünk tehát a nép védelmére!

Dr. Csizmadia Géza.

A Wosinsky-szoborról.

Alig mulik el nap, hogy az ember a Wosinsky emlékének megörökítése érdekében egyszerre több irányban is megindított mozgalomról véleményeket ne halljon. Ezek a vélemények azonban rendszerint csak négy szemközti cserélődnek ki. Pedig kár, mert így e kérdésben, melyet nemcsak a közadakozás, de a megboldogult személye iránti elismerés osztatlansága is közkérdéssé avatott, sem egységes közvélemény ki nem alakulhat, sem a mozgalom vezetői a sokszor valóban megszívlelendő vélemények felől tudomást nem szerezhetnek.

Már csak azért is tehát, hogy e kérdéshez a helyi lapok hasábjain mások is hozzászóljanak, elmondom nézetemet. Abban, hogy a mi fáradhatatlan és önzetlen tudósunk emléke megörökíttessék, azt hiszem, nézeteltérés nincs. S ez nem zárja ki azt, hogy a pap emléke külön is megörökíttessék. Elvégre is Wosinsky híveiről van szó. S az tökéletesen érthető, ha a hívek elégtelt akarnak neki adni. S ha Holndonner prépost ur arcképe ott lehet, mint üvegfestmény a bátaszéki templom egyik ablakán, akkor Wosinskyé is ott lehet a szekszárdiban. Ezt a kérdést különben ezen vonatkozásában eldöntötte a püspök, mikor a Wosinsky-ablakra 25 koronát küldött. Ha azután annak daczára, hogy egyházi szempontból ilyenformán a dolog akadályba nem ütközik, a hívek meg akarják, s a pénzt már össze is adták, a képből mégis szűt. Czeczilia lesz, akkor leszünk egypáran, akik Wosinskyhoz is, meg az itteni közérzülethez is hívek maradván, a Wosinsky ábrázolására felajánlott

azt indítványozta, hogy ne gránát almát, hanem füget küldjenek ajándékba a hatalmas urnak. Úgy is történt. Hanem mikor aztán Nashreddin átnyújtotta az ajándékot a hatalmas kényurnak, az hirtelen dühbe jött, s egyenként vagdosta a szegény béke követ fejére a saftos fügeket. Mikor már a szegény Nashreddin egészen tele volt füge lekvárral, akkor így szólt: Felséges ur! Már csak azért is megérdemli a mi városunk a kegyelmet, mert olyan okos, hűséges, férjét szerető asszony lakozik benne, mint az én szépséges feleségem.

— Nos hát mit művelt az a te böles feleséged, kérdi Tamerlán.

— Hát Felséges uram, a város egy kosár gránát almát akart neked engesztelő ajándékkul küldeni, de az én feleségem azt tanácsolta, hogy küldjenek inkább egy kosár füget. De böles tanács is volt ez, mert ha te Felséges uram egy kosár gránát almát egyenként a fejemhez dobáltál volna, hát már régen szétloccsant volna a fejem, így pedig egy kis füge lekvár árán életben maradtam.

— Bizony, bizony édes szolgálom Nash-

reddin, okos asszony a te feleséged, érette megkegyelmeznek a városnak.

— Azonban vannak nekik egy némely hibáik. Ilyen a féltékenység.

Ezelőtt vagy husz esztendővel világ hirre tett szert egy szépséges eröművész, a hirneves légkirálynő Leona Dare. Álkapcsával a léghajó trapezának kötelébe fogózkodva szállt fel a magasba. Egyszer Párisban produkálta magát. Midőn már pár száz méter magasban volt, akkor látta meg, hogy alant a néző tömegben, ott van az ő hűtelen kedvese, aki miatt világrészről világrészre jár, hogy megkorbácsolja, de a hűtelen csapodár most ime lépre jött. Megvillantak a szép asszony szeméi, meghimbálta a légben gyönyörű termetét, azután levetette magát az óriási magasból, még pedig olyan ügyes kiszámítással, hogy éppen a hűtelen szerető feje bubjara esett az izomteltjes termet. A hűtelen szerető szörnyet halt, a szép légkirálynőnek pedig semmi baja sem lett más, mint hogy esés közben az erős légáramlat következtében fogfájást kapott, de azt is csakhamar kigyógyította a Koritsánszky-féle kölesdi vegetábilis fogpászttal.

A nők nagyon érzékenyek. Még a legválságosabb pillanatokban is. Kecskeméten történt a hatvanas években, hogy a statárium akasztófára ítélt egy betyárt. Kitétték a siralomházba, s ott meglátogatta felesége.

— Azt mondom Magda, szolt a halálra ítélt az asszonyhoz, azt mondom, hogy ki ne gyere az akasztásomra.

Elpityeredett a menyecske, s szöpögve mondta:

Mindig is ilyen volt kelmed egész házasságunkban, akármi kis mulatságom akadt volna, mindig visszatartott kegyelmed tőle.

Hogy kíváncsiak a mi kedves asszonyaink, az nagyon természetes. Éva anyánkról maradt rájuk, elpusztíthatatlan, lefoglatlan, el nem árverezhető örökségük.

Volt Makón egy városi tanácsos, akinek az özvegy édes anyja még mindig jó erőben levő szép asszony volt, s szertelen kíváncsi volt mindenre. Ha a fia haza jött a városházától, mindig azért faggatta, hogy mit végeztek a tanácsban.

Egyszer aztán megunt a tanácsos ur, s a kérdésre így felelt:

— Ma azt határoztuk édes anyám,

 <p>Emeli az étvágyat és a testerőt, megakadályozza a köhögést, váladékot, éjjeli izzadást.</p>	<p>Tüdöbetegek, hurutok, számar-köhöges, skrofulozis, influenza ellen számtalan tanár és orvos által naponta ajánlva.</p> <p>Mint hogy értéktelen utánzatokat is kínálnak, kérjen mindenkor „Roche” eredeti csomagolást.</p> <p>F. Hoffmann-La Roche & Co. Basel (Sváj.)</p>	 <p>Kapható orvosai rendelésre a gyógyszerárakban. — Ára üvegenként 4.— koronára.</p>
--	--	--

szerény adományainkat a szobormű czéljaira kérjük fordítani. De most tulajdonképen a szoborról van szó. Olyan szobor tervezetik, mely a muzeummal szemben állíttatnék fel. Ez legalább is egy megfelelő talapzaton álló mellszobor. Egy ilyen szoborhoz ezerek és ezerek kellene. A gyűjtés tehát sokáig kell hogy tartson. A hely maga művészeti szempontból nem valami alkalmas szobor elhelyezésére. A monumentális épület agyon nyomja egyik oldalról, a poros uton túl pedig oly nagy a „levegő”, hogy azt háttér gyanánt csak rendkívüli méretű architectura állja ki.

A hely tehát szobor felállítására egyáltalában nem alkalmas.

De mért kell annak épen szobornak lenni? S ha mégis szobor lenne, hova jönne a — másik szobor? Mert a muzeum megteremtése ötletéből nem egy, hanem két emléket kell megörökíteni! Ezt így kívánja az osztó igazság! Mi is van az épület két homlokfalán elhelyezett márványtáblába véve? „Gróf Apponyi Sándor áldozatkészségéből és Wosinsky Mór lelkes munkájával építette stb. stb.” — Ez a két ember együtt teremtett! Mindkettőjük érdeme, hogy a lengyeli leletgyűjtemény az archeologia közkincsévé lett! S kettőjük érdeme, hogy ez az egységes gyűjtemény, mely tudományos szempontból az egész muzeumban a legtöbbet ér, ma a szekszárdi muzeumban van. Együtt fáradtak, együtt áldoztak, együtt teremtettek, együtt kell megbecsülnetnünk is! S ennek a szobornál sokkal jobb, szebb és méltóbb módja lenne, ha az épület főbejáratától jobbra és balra egy egy mellképnagyságu bronz medaillon illesztetnék bele a falba, melyeknek egyike *Wosinsky Mór*-t, a másika gróf *Apponyi Sándor*-t ábrázolná. Nézetem szerint tehát a gyűjtést e kettős cél érdekében kell folytatni. Az erre szükséges költség hamar összegyűjthető. Kevesebből is művészibb dolgot lehet előállítani. Ajánlom az eszmét a mozgalom vezetőinek megfontolásába, s egyszersmint az igazságos közvélemény támogatásába.

Nonnullus.

Az országos gyermekvédő liga.

Az országos gyermekvédő liga szekszárdi bizottsága e hó 21-én délután fél négykor, dr. *Hirling Ádám* polgármester elnöke alatt gyűlést tartott.

Az elnöklő polgármester bejelenté, hogy *Apponyi* gróf főispán akadályozva volt a megjelenésben s a központnak már két ízben is várt küldötte: dr. *Karsai* sem

hogy minden javakorbéli özvegy asszony, a kinek *piczi szája* van, tarthat ezután két törvényes férjet.

A szép özvegy összeszorította piros ajkait, s módosan kérdező az összeszorított ajkakkal:

— *Ugyan, úgy-e?*

Másnap azért ismét elfogta fiát.

— Hát ma mit végeztetek a tanácsban?

— Hát azt édes anyám, hogy a melyik javakorbéli levő özvegy asszonynak nagy szája van: az tarthat ezután négy törvényes férjet.

A szép özvegy nagyot nézett, aztán a tegnapi összeszorított szép száját lehetőleg legtágasabbra nyitva, ekként csudálkozott:

— *Lehetetlen!*

No de úgy gondolom, hogy nekem is *lehetetlen* tovább folytatni, mert még rosszul találnék járni.

jelenhetett meg. Mivel az egylet szép czélja és rendeltetése már a múlt héten tartott ülésén bőven ismertette lett, feleslegesnek találja az ismétlést, e helyett inkább azt javasolja, hogy a bizottság szervezkedjék, miért indítványozza, hogy először is egészítsék ki a bizottság tagjainak még hiányos névsorát. Többekkel történt megbeszélés folytán bemutat egy névsort, de ez ne akadályozzon senkit, hogy a helyi bizottság tagjait más is ne ajánljon. A névsor következő: Özv. *Sass Istvánné*, *Fink Kálmánné*, *Örffy Lajosné*, dr. *Szigeth Gáborné*, *Bajó Jánosné*, *Nits Istvánné*, *Bajó Pálné*, *Wolf Henrikné*, *Tókus Vilmosné*, *Szeghy Sándorné*, dr. *Hangel Ignáczné*, *Mehrwerth Ferenczné*, dr. *Haidekker Béláné*, *Szondy Istvánné*, dr. *Mayer Gyuláné*, dr. *Kramolin Gyuláné*, *Borzák Endréné*, *Perlaky Józsefné*, *Halász Gézané*, *Györfő Benőné*, *Debulay Imréné*, *Stokinger Jánosné*, *Franek Jánosné*, *Hahn Ferenczné*, *Friedmann Béláné*, *Kövessy Ödönné*, dr. *Rubinstein Mátyásné*, dr. *Beöthy Károlyné*, *Simontsits Elemér*, *Bajó János*, *Franek János*, *Stokinger János*, *Debulay Imre*, *Tóth Károly*, dr. *Dragics Imre*, *Bajó Pál*, *Kron Salamon*, *Halász Géza*, *Kovács Dávid*, *Nits István*, *Klinger Ferencz*, *Szabó Géza* (hittanár), *Fejős Károly*, *Szeiner Lipót*, dr. *Rubinstein Mátyás*. A felsoroltak közfelkiáltással a bizottság tagjait meg is választották. Ezután az elnök indítványára a gyermeknap rendezőjéül dr. *Gyenes József* kir. törvényszéki bírót választották meg, ki ugyan elhárítani igyekezett magáról e tisztelet, de végre *Simontsits Elemér* felszólalása után mégis kénytelen volt meghajolni a közbizalom megnyilvánulása előtt. A bizottság titkára közfelkiáltással dr. *Szalay László*, jegyzője pedig *Rácz József* lett. Ezután egy szűkebb bizottságot választottak, amelynek a gyermeknap s az egylet más ügyeinek előkészítése lesz a feladata. A bizottság tagjai *Hirling Ádám* dr. elnöke alatt: *Wigand János*, *Krammer János*, *Hazslinszky Géza*, *Kurz Vilmos*, *Tihanyi Domokos*, *Simontsits Béláné*, *Kovács Dávidné*, *Hazslinszky Gézané*, *Döry Nakszi*, *Wigand Jánosné*.

A megalakult helyi bizottság további teendőinek tárgyalása alatt *Örffy Lajos* annak az óhajának adott kifejezést, hogy a befolyó pénz felküldésekor a bizottság hangsúlyozza azt, hogy az itt összegyűlt összeg elsősorban a Tolnamegyéből segítségre szorult gyerekek gondozására fordíttassék. *Wigand János*, dr. *Leopold Kornél* ezt ellenző felszólalása után *Simontsits Elemér* kifejti, hogy a liga országos érdeket van hivatva szolgálni, annak működését csak hátráltatná, ha az egyes vármegyék hasonló kikötésekkel állnának elé, mivel tehát az alapszabály szerint minden egyes tagnak amugy is megvan az ajánlási joga, a bizottság megnyugodhatik a központi igazgatás rendelkezéseiben. A bizottság abban a reményben, hogy így a helyi érdek is kielégítést nyerhet, külön javaslattal nem él a felküldött összeg miként leendő használása iránt.

Ezzel a bizottság ülése véget ért.

Még néhány szó tűzrendészetiünkről.

Tolnavármegye törvényhatósági bizottságának szives figyelmébe.

E lap hasábjain „Tűzrendészetünk” czímen megjelent cikkemből külön lenyomatot készítettem, s azt egy — Tolnavármegye törvényhatósági bizottságához benyújtandó — indítvány kapcsán a törvényhatósági bizottság tagjainak megküldöttem.

A kiküldött indítványnak már 14 pél-

dánya aláírva beérkezett hozzám; ezeket kellő időben akként fogom benyújtani, hogy a legközelebb megtartandó vármegyei közgyűlésen tárgyalható legyen.

Az indítvány egy példánya pedig közvetlenül az alispáni hivatalhoz érkezett be.

Miután azonban több oldalról azon kérdés merült fel, hogy ezen indítvány elfogadása nem fog-e vármegyénk adófizető polgárait újabb terhet róni, indítatva érzem magamat, hogy a kérdést ezen oldalról is megvilágítsam.

Az indítvány ezen alakjában már most elfogadva, a vármegye közönségét újabb terheléssel nem sújtja; mert az indítvány nem czéloz mást, mint megindítását egy oly procezzusnak, mely a vármegye tűzrendészeti viszonyainak javítására vezet.

Ha azután ez a procezzus megindult, s a vármegyei tűzrendészeti felügyeletről szóló és alkotandó szabályrendelet kerül majd a törvényhatósági bizottság tárgyalása alá, lesz eldöntendő az anyagiak kérdése is.

De legyen szabad a kérdés anyagi oldalát már most megvilágítanom.

A tervezett vármegyei tűzrendészeti felügyelői állással járó teendők egyfelől szorosán vett hatósági funkciót képeznek (pl. a községek és Szekszárd r. t. város tűzrendészeti viszonyainak, a tűzrendészeti szabályok végrehajtásának ellenőrzéseként a helyszínen és előadói teendők végzése az alispáni hivatalnál), másfelől pedig a községek érdekében végzendők lemennek (pl. a községi tűzoltóságok kiképzése) és harmadsorban magán érdekből szükségessé vált kiszállásokkal járna elvégzésük (pl. nagyobb építkezések, tűzveszélyes anyagok felhalmozásával, vagy folytonos tüzeléssel kapcsolatos ipartelepek engedélyezését megelőző helyszíni szemleken való közreműködés).

A tűzrendészeti felügyelőnek teendői közt ekként tett felosztás czélszerűen irányadónak vehető a költségek mikénti fedezése tekintetében is.

A tűzrendészeti felügyelet mindhárom nemű költségeinek fedezésére szolgálna a vármegyei tűzrendészeti alap. Ebből nyerné a tűzrendészeti felügyelő megállapítandó tiszteletdíját (a hatósági funkciók elvégzése fejében) és kiszállási alkalmából járó mérsékelt napi díját és fuvarra tett kész kiadásainak megtérítését. (Ugy a hivatalból, mint a községek és magánosok érdekében tett kiszállási alkalmából is.) Ezen alap bevételeit képezne a községek által abba befizetendő évi hozzájárulás, ugyancsak a községek által kívánt kiszállások, mint a magánosok érdekében végzett kiszállások fejében esetről-esetre befizetendő átalány összeg (mint van pl. a kultur-mérnöki kiszállásoknak is az adóhivatalnál befizetendő, határozott összegben megállapított átalány összege).

A községek évi állandó hozzájárulása lenne 15—20 korona, egy-egy kiszállás átalánya lenne, esetről-esetre befizetendő 15—20—30 korona; ez utóbbi összeg azonban tekintve, hogy ily kiszállás egy-egy községbe 3—4 évenként lenne szükséges, 3—4 felé oszlik, így egy község évi összes terhe lenne 25—30 korona. Ha már most figyelembe vesszük annak a lehetőségét, hogy a hivatalos és a községek érdekében levő kiszállások a legtöbbször egyesíthetők lesznek, rövid időn belül a vármegyei tűzrendészeti alap annyira megerősödne, hogy abból a szegényebb községek tűzrendészeti kiadásait fedezése czéljából még segélyben is lennének részesíthetők, esetleg pedig ugy az évi állandó hozzájárulás, mint az esetről-esetre fizetendő átalány összeg is leszállítható.

Hogy azután a községek a vármegyei tűzrendészeti alapba befizetendő évi állandó hozzájárulást, valamint az érdekükben végzendő kiszállásokért járó átalány összeget,

Husvétí képeslapok

remek szép kivitelben, nagy választékban, jutányos áron kaphatók

BÁTER JÁNOS könyv- és papirkereskedésében Szekszárd, Kaszinó-bazár.

mely (ismétlem) évi 25—30 koronát tenne ki, miként fedeznék, erre nézve többféle mód kínálkozik.

Igy fedezhetnék a községek ezen kiadásait már meglevő tűzoltó alapjukból. (Ilyen alapnak a vármegyei tűzrendészeti szabályrendelet értelmében minden községben kell lenni; ezen alapok 1893 év óta oly nagyra szaporodtak, hogy azok kamat jövedelméből ezen hozzájárulást és átalányt fedezhetik) vagy a felügyeleti költségekből rájuk eső részt beszédhetnék a lakosságtól, akár a lakosság száma, vagy annak állami adója, vagy pedig — a mi sok helyütt van szokásban — a kémények számának arányában a háztulajdonosoktól.

E tekintetben azonban határozott számadatok rendelkezésére nem állanak s így számszerűleg azt, hogy ez alapok bármelyikének elfogadásával egyik-másik község lakosai mily arányban terhelhetnék, kimutatni nem tudom; de bármelyik alap elfogadható lenne a tűzrendészeti felügyelet költségeinek fedezése céljából megteremtendő községi bevétel előteremtéséhez, a községek, az adófizető, vagy éppen csak háztulajdonos, községi lakosok alig észrevehető megterhelésével.

Tekintve már most a beszédés módját, s az ezzel járó munkát, valamennyi módozat közül legajánlatosabb a községnek a tűzrendészeti felügyelettel kapcsolatos kiadásai fedezésére, a községi pótdadónak aránylagos emelése, a mi az évi 25—30 korona többlet kiadást véve figyelembe, újabb tehernek oly csekély, hogy arról beszélni is alig érdemes.

Azt hiszem ezekben sikerült eloszlatnom egyes vármegyei bizottsági tagoknak az indítvány aláírását és beküldését eddig gátló aggályait.

Bajó János.

Márczius 15.

Simontornya.

Simontornya község közönsége is méltó módon ünnepelte meg a márcziusi nagy napok emlékét.

A kaszinó szépen sikerült halvacsorát rendezett, melyen szép tósztokban sem volt hiány. Bereck István és dr. Vas Izor márczius idusának jelentőségét fejtegették szép lendületes beszédekben. Lóvy Jakab Bereck István községi jegyzőre és a jelen volt hölgyekre, Lóvy Ignác pedig a még életben levő negyvennyolcas honvédekre üritette poharát. A vacsorát követő tánc reggelig együtt tartotta a jó kedvű társaságot.

Az iparosok olvasó egylete is szépen ünnepelt. Egész napon időközönként tarack lövésekkel emlékeztette az embereket a szabadság napjára. Délelőtti testületileg részt vett a rom. kath. templomban tartott ünnepi istentiszteleten; este pedig társasvacsorát rendezett, melyen Árpád János, Német József és Szili Imre mondtak szép pohárköszöntőket.

Az iskolai ünnepélyek közül megemlítjük az izr. iskola ünnepélyét, hol Klein M. József tanító magyarázta el szépen a gyermekek nyelvén az ünnep jelentőségét. Ezen ünnepélyt a gyermekek szavatai és énekei tették változatossá.

Az összes középületeken és sok magánházon lengett a nemzeti zászló.

Tolnanémedi.

Tolnanémedi községben márczius hó 15-én lobogó díszében állottak úgy a köz, mint a magánépületek. A református templomban dísz isteni tisztelet volt, a hol is Kozma László ref. lelkész igazán megható és magas röptű imában kérte a magyarok

Istenét, hogy ebben a se hideg, sem meleg időben is segítse továbbra nemzetét. Azután a ref. iskolában iskolai ünnepély volt, a lakosság élénk részvételével; a gyermekek szavaltak, két hangra nemzeti dalokat énekeltek s Kozma László lelkész ismertette a nap jelentőségét hazafias, lendületes beszédben. Megható volt az apró honpolgárok hazafias lelkesedéssel előadott szavata, szép összevágó éneke, a mi Faragó Mihály lelkes tanító fáradozását dicséri. Délután két órakor az ág. hitv. evang. iskola új tantermében volt nagy részvét mellett ismét iskolai ünnepély. Eöszte Zsigmond ev. lelkész tartotta a tartalmas ünnepi beszédet, Bauer János tanító pedig felolvasott; a műsor többi 11 pontját a Német István tanító által betanított ének és szaválás töltötte be. A falusi iskolában szokatlan lendülettel előadott hazafias dalok feltűnést keltettek. A fiatal tanítók kitétek magukért. Este bál volt az olvasóköri. Ezidén az iskolai ünnepélyekre volt a főszűly fektetve, hogy ezuttal az ártatlan lelkekbe vésődjék be nagy nemzeti ünnepünk emléke.

Dunaföldvár.

A szabadság ünnepe: márczius 15-dike párját ritkító módon folyt le az idén Dunaföldváron. A város zászló díszit öltött s megkapó szép jelenség volt, mikor olyan épületek is, melyeken eddig a nemzeti lobogó hiányozni szokott márczius idusán, a kir. járásbíró, postahivatal, községháza stb. — ez alkalommal büszkeséggel lobogtatták a trikolort! Kora reggel a 48-as itteni öreg honvédek zászlójuk alatt misére vonultak. Mise után pedig a község főbb utcáin haladtak el. Látásuk meghatotta a lelkesültni tudó szíveket. Este az „Egyenlőségi kör“ben szónoklatokkal, szavalatokkal egybekötött közvacsora volt. A „Dunaföldvári dalkör“ a Hymnussal kezdte s nyitotta meg a közvacsorát, majd a Szózat, s régi magyar dalok éneklése mellett lelkesítette az ünneplő nagy közönséget, Márkus Vilmos zenekara pedig kurucz nótákat adott elő. Egymást érték felköszöntők és szavalatok is. A nemzeti zászlókkal feldíszített nagyterem s fényes teríték valóban nagy ünnepre vallott. Megható volt a 48-as honvédek jelenléte, kiket ez alkalommal is, mint minden évben Szluha István országgyűlési képviselő látott vendégeül. Az ünnep díszszónoka: Rátkay László országgyűlési képviselő, az „Egyenlőségi kör“ elnöke volt. A gazdasági önállóság mellett tartott képekben gazdag, magasszárnyalású beszédet, majd a jelenlevő 48-asokat életre s érdekükben, valamint az egész országban még életben levő 48-asok érdekében a közönség nevében sürgőnyt intézett a miniszterelnökhöz, hogy a 48-asok kegydíjai felemelése tárgyában tett ígéretét mielőbb beváltani sziveskedjék. Vastagh Ferencz a „Talpra magyar“ -ral, ifj. Rátkay László az „Egy gondolat bánt engemet“ szavataival lelkesített, majd dr. Schöber László tett indítványt, hogy a dunaföldvári temetőben Damjanich egyik volt hadnagyának emlékét a közönség méltó emlékekkel örökítse meg. Szép beszédet mondott Adorján Ferencz a 48-ra, majd ismét a „Dunaföldvári Dalkör-re.“ Horváth János, Rátkay László országgyűlési képviselőt köszöntötte fel s a jelenlevő 48-as honvédeknek üdvözölte. Végül Vastagh Ferencz a „Dunaföldvári Dalkör“ pártolására, mint a hazafiság ébrentartójára hívta fel az ünneplők figyelmét. A sikerült közvacsora a reggeli órákban ért véget.

Tolna.

A szabadság hajnal hasadásának emlék napját Tolnán három egyesületben is megünnepelték. A Casinó, Iparos olvasó egylet és a Kath. legényegylet rendezett ez alka-

lomma hazafias ünnepélyt. — A leglátogatottabb volt a kath. legényegylet ünnepélye, ahol Fekete Agoston prépost plébános tartott ünnepi beszédet; Mózes Endre, meg Sipos József pedig alkalmi felolvasást. Ezen kívül Schelleberger Józsa és Schmekál Katicza alkalmi költeményt szavalt, az ifjusági dalárda pedig hazafias dalokat énekelte.

Bátaszék.

Bátaszéken délelőtt 10 órakor ünnepi mise volt, melyen jelen volt a község előjárósága, az iskolás gyermekek. Testületileg fölvonultak a tűzoltók, a polgár-testület, a kath. legényegylet, a magyar munkás-egyesület, valamint az intelligenciának java része, (valláskülönbség nélkül.) Az egybegyűlt közönség áhitattal hallgatta a dalárda énekét. Mise után Blandl György káplán mondott a szószékről hazaszeretettől duzzadó, vallásos érzéstől áthatott beszédet. Este bankett volt, melyen 80-nál többen vettek részt. Gyönyörű hazafias beszédben méltatták a napot Szabó Károly orsz. gyűlési képviselő, valamint Szakács Imre, mórági ev. ref. lelkész, ugyisintén Bátaszék község érdemes jegyzője, Erdős Gábor is.

Alsónyék.

Az alsónyéki polgári olvasóköri összes tagjai 10 órakor zászlóval a szent egyházba mentek, hol Szabó Károly országgyűlési képviselő, mint lelkész oly megható imát és prédikációt tartott, hogy a híveket és a szomszéd községi, nagy számmal megjelenteket valóságos elragadta. Az isteni tisztelet után, az összes lakosság és a szomszéd községi is zene szóval a vendéglőbe mentek, hol a közös ebéd várta őket. Ebéd alatt Szabó Károly országgyűlési képviselő emelkedett szólásra, méltatva beszédében márczius 15-ikének évfordulóját, a bátaszéki vendégekre emelte poharát. Utána Papp János emelt poharat Kossuth Ferenczre, kívánva, hogy az isten sokáig éltesse, hazánk javára és boldogságára. Beszédére a vendégek sürgönyileg üdvözölték Kossuth Ferenczet. Ez után megkezdődött a zene és járták a csárdást kivilágos kivirradtig.

Paks.

A paksi állami polgári iskolában nagyszámú közönség jelenlétében ünnepelték meg márczius 15-ét. A műsor a következő volt: 1. Szózat Kun Kálmán tanár vezetése mellett, énekelte az ifjusági énekkar. 2. Klauber Sándor szavalt Petőfi Sándor „Rab“ című költeményét. 3. Kun Kálmán polgári iskolai tanár a hazafiságtól áthatott lendületes szép beszédben méltatta a márczius 15-iki történeteket és az ifjuságot a hazaszeretetre serkentette. 4. Güns Jenő szavalt Petőfi Sándor „márczius 15, 1848“ című költeményét. 5. Polgár István nagy hatással szavalt a „Petőfi visszatér“ című költeményt Várad Antalól. Végül az ifjusági énekkar Kun Kálmán tanár vezetése alatt a himnuszot énekelte és ezzel e szép ünnepség véget ért. Azonkívül az összes felekezeti iskolákban megünnepelték márczius 15-ét.

Bonyhád.

Bonyhádnak érzelemben magyar közönsége tömegesen vett részt a polgári leányiskolának kiválóan sikerült ünnepén, melyet a szózat elneklése után az iskola igazgatónője, Selenyi Sarolta nyitott meg, magasan szárnyaló beszéddel Deutsch Ilona hazafias erőttől duzzadó felolvasásban méltatta márczius 15-ikének jelentőségét. Königsbaum Mariska, Kühnel Ilona és Davidovics Irma hazafias verseket szavaltak igazi lelkesedéssel, a növendékek énekkara szépen énekelte Erkel „Takarodó“ -ját és végül előadták igen

Fekete Hugó Szekszárd, Kaszinó-bazár

Női- és gyermek-kötények, harisnyák, ingek, gallérok, nyakkendők, ajándék-, dísz- és játéktárgyak nagy választékban.

szép sikerrel Sebestyén Károlynak „Ünnepi költemény” című színművét. Az ünnepély a Hymnusz elneklésével ért véget.

Medina.

Hazafias ünnepélyek rendezésének sikerét a különböző társadalmi osztályoknak, a hazafias érzelmben való egybeforrása biztosítja. Bár némely tisztelt alakját a község társadalmi életének nélkülözte az ünnepély, az azért mégis sikertültnek mondható. Az ünnepi beszédet Arany Antal ev. ref. lel. kész tartotta.

Előfizetési felhívás.

Az ez évnegyed végével új előfizetést hirdetünk lapunkra.

Tolnavármegye közigazgatási, társadalmi, gazdasági és kulturális érdekeit szolgáljuk a legjobb igyekezettel; mint minden pártállástól független lap, teljes objectivitással, higgadt, tárgyilagos, elfogulatlan kritikával foglalkozunk vármegyénk minden közérdekű eseményével.

Sulyt fektetünk a jóizlésre, a lap irodalmi színvonalára s főleg arra, hogy e lapok hasábjait kicsinyes, személyeskedő támadások eszközévé ne süllyesszük.

Lapunk előfizetési ára:

egész évre . . .	10 kor.	— fill.
fél évre	5	”
negyed évre . . .	2	” 50

Néptanítóknak, ha az előfizetési pénzt egész évre előre beküldik, 5 koronáért küldjük a lapot.

A hirdetést mérsékelt áron, olcsó díjszabással közöljük.

Hátralékos előfizetőinket kérjük az előfizetési pénzek szíves beküldésére.

Hazafias üdvözlettel:

a „KÖZÉRDEK”
szerkesztősége és kiadóhivatala.

HIREK.

— **Uj aranygyapjas.** A király gróf Apponyi Sándor főkamrás mestert az aranygyapjas rend lovagjává nevezte ki. Nem kell ez alkalommal hosszabb életrajzát adni vármegyénk eme kimagasló férfának, aki nemcsak magas társadalmi állásnál fogva, de nagy tudomány s nemes emberbaráti tulajdonánál is teljesen rászolgált a legnagyobb kitüntetésre. Inkább ez alkalommal az aranygyapjas rend alapításáról mondunk el egyet-mást. E lovagrendet Jó Fülöp burgundi herceg 1429-ben alapította Izabella portugál hercegnővel való összeesküvése alkalmából a Megváltó, Mária és szent András tiszteletére, a keresztény hit és szentegyház védelmére, a jó erkölcsök művelésére. Az első két században csak fejedelmi személyek jutottak hozzá, később is előkelő nemesség és kiváló szolgálatok jutalma. 1479-ben a rend nagymesteri méltósága a Habsburg házra szállt s mikor a Habsburgok spanyolországi ága kihalt, VI-ik Károly is és V. Fülöp is magának követelte a kinevezés jogát. Az 1725. bécsi béke mindkettőjüknek megadta e jogot, de az osztrák rendház sohasem ismerte el a rend spanyolországi ágát. Ausztriában kizárólag katolikusok lehetnek a rend tagjai, Spanyolországban azonban van

11 protestáns és 2 mohamedán is. A rend jelvénye: arany koszorú, mely két zománzos lángokat szőlő tűzkövön függ, melyen sárkányölő férfi áll. A rend öltözeke skarlát bársony hosszú öltöny és bíbor köpeny.

— **Személyi hírek.** Bezerédj Pál főrendiházi tag, selyemtenyészési miniszteri meghatalmazott, haza érkezett semeringi tartózkodásáról s szűk baráti körben a múlt vasárnap ülte meg 67-ik születési napját. Isten még nagyon sokáig éltesse egy a magyar selyemtenyészési ügy, mint nemes emberbaráti intézményeink hasznára s mindnyájunk örömére.

Döry Pál alispán Dombóvárra utazott, hol a sorozáson mint elnök működik. A sorozás befejezte után Tüske pusztára megy s az ünnepeket is ott tölti. Távollétében Simontsils Elemér vármegyei főjegyző helyettesíti.

— **Helyszíni tárgyalás.** A szekszárdi vasuti állomáshoz tervezett második vasuti hozzájáró ut helyszíni tárgyalását Döry Pál alispán elnökle alatt folyó hó 18-án tartották meg. A tárgyaláson résztvett a vármegye képviselőiben Alacs Zoltán főmérnök, az államépítészeti hivatal főnöke, Tóth Henrik főmérnök, az utra vonatkozó műszaki munkálat készítője, Szévald Oszkár vármegyei aljegyző, a m. kir. államvasutak zágrábi üzletvezetősége képviselőiben Kiment Antal m. kir. főmérnök és Perlaky József főmérnök, Szekszárd r. t. város képviselőiben Janosits Károly városi főjegyző, a szekszárd-báta ármentesítő és belvízszabályozó társulat képviselőiben Tóth Károly műszaki tanácsos, társulati igazgató-főmérnök és az érdekeltek nagyszámában. — A tervet Tóth Henrik főmérnök ismertette. Minthogy a tárgyaláson részt vevők, az államvasutak képviselői azt a tervet, hogy az ut a vasuti rakódó területén vezetessék át, kivihetetlennek jelentették ki, abban állapodtak meg, hogy az ut a régi mezei dűlőt felhasználásával, az ut mentén levő házak padló szintje alatti magasságban létesítetik és a keselyűsi ut felől beágazó régi hozzájáróval a Mutschenbacher vendéglőnél vezetendő ellengörbével köttetik össze. A több oldalról nyilvánult óhajnak engedve, a m. kir. képviselői kijelentették, hogy a vasut a kibővített rakódó területnek felső (Rétszilas felőli) oldalán bejárót létesít az új utról, a rakódó könnyebb megközelíthetősége céljából. A védgát társulat képviselője a társulat érdekeinek szempontjából kiköti, hogy ha társulat a Séd görbe folyását egyenesen óhajtaná levezetni s ez a munkálat sikerülne, az uton szükségelt 8 méter nyíllású hid létesítése, valamint az ut kellő felemelésének költségei a társulatot nem terhelhetik. Az ut kiépítésének ügy fentartásának költségei a törvény szerint a vármegyét, a várost és vasutat terhelik, a vasut képviselői azonban kijelentették, hogy a költségekhez a vasut hozzá nem járul.

— **Eljegyzések.** Kunczer Béla felgyői uradalmi pénztárnok, Kunczer János szekszárdi városi közgyám fia, folyó hó 25-én tartja eljegyzését Csongrádon Piroksa Miczivel, Piroksa János állami anyakönyvvezető leányával.

Glökner György, kecskeméti főreáliskolai tanár eljegyezte Lunova János zombai főjegyző leányát, Mariskát.

Linka Ottmár bonyhádi segédjegyző eljegyezte néhai Lemle Kálmán volt vasuti hivatalnok leányát, Mariskát.

Wertheim Armin gyönki takarékpénztári főkönyvelő, tart. hadnagy eljegyezte Heiman Erzsikét Tamásiban.

Klein Márkus börgyári hivatalnok eljegyezte Blau Erzsikét Simontornyan.

— **Választók névjegyzéke.** Vármegyénk központi választmánya folyó hó 16-án Döry Pál alispán elnökle alatt tartott ülésén határozott az országgyűlési képviselőválasztók 1908. évre érvényesül biró névjegyzékének

összeállítása, illetve kiigazítása tárgyában. Megalakították a küldöttségeket, melyek az egyes községekben, illetve a községekből alakított csoportokban a kiigazítást végzik. Együttal a választmány részletes utasításokat adott a küldöttségeknek. E szerint a küldöttségek legkésőbb április 2-ig kötelesek a névjegyzék kiigazítását elvégezni. Ez a határnap a községekben 8 nappal előbb közhírré teendő. A kiigazítás alapján az ujonan felvett és a kihagyott választókról községenként készített névjegyzéket a küldöttségi elnökök április 10-ig kötelesek a központi választmányhoz beküldeni. Mindazok, akik az 1907. évi névjegyzékből kihagyandóknak találtnak, erről a kihagyás okának közlésével értesítettnek fognak.

— **Vivó tanfolyam.** Béki József, a nálunk már a régebbi időkben előnyösen ismert fővárosi jeles vivómester jövő hó 2-án városunkba érkezik s 4 héttig terjedő vivó tanfolyamot nyit. Ugyanekkor a tanuló ifjak részére is rendez tanfolyamot, mérsékelt tandíj mellett. Azt hisszük a kiváló vivómestert nem kell a sportkedvelők figyelmébe bővebb dicsérettel külön is beajánlani.

— **Halálozás.** Reich Henrik magánzó 95 éves korában meghalt Dunaföldvárott. Az elhunyt tekintélyes kereskedő volt ezelőtt s 25 éve, hogy nyugalomba vonult. Reich 67 évig volt házasságban s 94 éves özvegyet hagyott hátra. A temetés vasárnap délután volt.

Siklóson f. hó 20-án, 79 éves korában meghalt öz. ény Dömötör Dénesné, szül. Dúzs Julianna. A boldogult hült tetemét f. hó 22-én a siklósi ev. ref. temetőben levő családi sírboltba temették el nagy részvét mellett. Halálát egyetlen leánya Dömötör Julia, Szabó Ferenc szekszárdi főgimnáziumi tanár neje, továbbá Szabó Ferenc tanár, mint vője s gyermekeik Julia, Dezső, Ferenc, Erzsike és Etelka gyászolják.

Tamásiban folyó hó 15-én elhunyt öz. Mozolányi Istvánné született: Tóth Erzsébet, életének 72. évében. A boldogultnak hült tetemét f. hó 17-én, a tamási i. róm. kath. temetőben helyezték örök nyugalomra, nagy és általános részvét mellett. A boldogultban Mozolányi István tamási i. plebános édes anyját gyászolja.

Kétyen folyó hó 21-én életének 73-ik évében hosszas szenvedés után meghalt Wenczel János. Temetése 24-én d. u. 1 órakor lesz. Az elhunytban Kring Gyula kétyi ág. ev. tanító neje édes atyját vesztette el.

Szekszárdon f. hó 20-án 80 éves korában elhalt öz. Nilsner Nándorné sz. Bach Anna. Temetése tegnap d. u. ment végbe.

— **Esküvő.** Dr. Kadosa Márcel, fővárosi ügyvéd és író f. hó 10-én esküdtött örök hűséget Löwy Erzsikének Simontornyan.

— **A postapalota.** A csendőrségi lakatya és posta- és távirtda hivatal együttes elhelyezésének terve a csendőrség kifogásai folytán meghiusulván, dr. Hirling Adám polgármester meghívására a postaigazgatóság képviselőiben megjelentek e hó 21-én városunkban Tarlós György és Forgon Lajos posta- és távirtda titkárok, hogy magukat az itteni lakás viszonyok felől a helyszínén tájékozthassák. Minthogy dr. Martin József háztelkének felét is hajlandó eladni, az irányban fogják a tárgyalást folytatni, hogy a telek felén a Dicenty László építész által elkészítendő tervek szerint lehet-e a posta-, távirtda- és távbeszélő elhelyezésére alkalmas oly épületet létesíteni, hogy a kincstár által fizetendő bérösszeg mellett a ház felépítésével a város jövedelmező vagyonhoz jusson.

— **A szekszárdi kaszinó új tagjai.** A szekszárdi kaszinó választmánya tegnap, Forster Zoltán elnökletével tartott ülésén új tagokul a következőket vette fel: Perczel Béla várm. aljegyzőt, dr. Beöthy László törv.

Husvétii
ajándéku
alkalmas

IMAKÖNYVEK

remek es
bőrkötésben a
legjutányosabb
áron kaphatók

BÁTER JÁNOS
könyv- és papirtüzletében
Szekszárd, Kaszinó-bazár.

joggyakornokot, dr. Weichard Rezső joggyakornokot, dr. Bródy Sándor kir. h. orvost, Telkes Izidor és Wolf Arnold borkereskedőket.

— **Választmányi ülés.** A szekszárdi róm. kath. óvoda és gyermekmenhelyet fenntartó egyesület választmánya, ma d. e. fél 12 órakor ülést tart. Hír szerint a pécsi püspököt az iránt akarják megkeresni, hogy döntse el: Wosinsky üvegfestési arcképének, a templomban való elhelyezése akadályokba ütközik-e?

— **A szakcsi választás.** A szakcsi választás, amint már jeleztük, jövő hó 4-én lesz. Híre járt, hogy Szluha Pál petíciót ad be a megejtett választás ellen. De ez nem bizonyult valósnak. Hainrikffy Pál és Huszár Károly néppárti jelölt között heves küzdelem lesz.

— **Wosinsky emléke.** Wosinsky Mór üvegfestési arcképére újabb adakoztak:

Tihanyi Domokosné és Holub Jánosné urhölgyek ivén:

Nikitits Imréné 2 kor., Mutschenbacher Lipót 1 kor., Geresdy János 50 fill., Sverteczky Józsefné 1 kor., Aliquander Tamásné 40 fill., Szajki István 1 kor., Paál József 10 kor., Steinfeld Béláné 1 kor., Fink Kálmáné 4 kor., Szabó József 10 fill., Tolnai Lajos 10 fill., Marth János 20 fill., Kiss nővérek 1 kor. 40 fill., Schedel Emilné 1 kor., Vesztergombi Ferenczné 40 fillér, Preimayer Ferencz 1 kor., Szabó Mihályné 40 fill., Molnár Ferenczné 40 fill., Schliester Józsefné 20 fill., Kazamér Ferencz 60 fill., Bajó Pálné 3 kor., Wigand Hedvig 2 kor., Buday Mari 1 kor., Moudry Hugó 1 kor. 20 fill., Rill Józsefné 2 kor., Boros Gyuláné 2 kor., Boros Zoltán 3 kor., Laskó István 20 fill., Molnár János 20 fill., Tüskei kertész 40 fill., Gauser Ádám 60 fill., Sverteczky István 1 kor., Börsök József 40 fill., Benze Józsefné 2 kor., Vidák Erzsébet 1 kor., Lipovszky Gyuláné 1 kor., Kovács Ágnes 1 kor., Vörös Györgyné 60 fill., Vörös Ignác 60 fill., Gyuricza Pál 20 fill., Bogovits Mátyas 40 fill., Tihanyi Domokosné 4 kor., Holub Jánosné 4 kor., Kovács Dávidné 2 kor., Schneider Jánosné 2 kor. és Mathis Kálmáné 2 korona. Összesen 64 kor. 40 fillér.

Kramolin Gyuláné és Triebler Ilma urhölgyek ivén:

Salamon Erzsike 1 kor., dr. Mayer Gyuláné 2 kor., Ács Vendelné 1 kor., Hayt Ferenczné 2 kor., Horváth Györgyné 5 kor., dr. Albersz Rezsóné 5 kor., Cserevényi Lukács 3 kor., Tóth Károlyné 5 kor., dr. Steiner Lajos 5 kor., Reisinger 5 kor., Borbély Ágnes 5 kor., László Nina 1 kor., özv. Schneiderbauer Józsefné 2 kor., özv. Ferdinánd Józsefné 1 kor., Zarubayné 2 kor., özv. Hány Edéné 1 kor., Takács Ferencz 1 kor., Pförtner Jusztí 1 kor., N. N. 4 kor., Varasdy 2 kor., özv. Benesik Kálmáné 1 kor., Frei Mihályné 40 fill., Steiner Ferencz 1 kor., N. N. 40 fillér, Pförtner Ágoston 20 fill., Eszterbauer József 20 fill., Birkenstok 40 fill., özv. Oláhné 40 fill., ifj. Takács József 1 kor., Méth János 50 fill., Bogyay Karolin 2 kor., Horváth Erzsike 1 kor., Parrag Ervin 2 kor., Steiner Lőrincz 20 fill., özv. Dúzs Sámuelné 50 fill., Takács Istvánné 1 kor., Ribling József 1 kor., Vesztergombi János 20 fill., Ujj János 1 kor., Buzás József 40 fill., Frei Jánosné 40 fill., Bur Ferenczné 40 fill., Neiner József 20 fill., Simon János 40 fill., Horváth György 20 fill., Vesztergombi István 1 kor., Prandtner Antal 20 fill., Szaeringerné 20 fill. és Boros Aurél 1 korona. Összesen 74 kor. 80 fillér. **Beküldetett:** Özv. Ágoston Károlyné 1 kor., Szép Béláné 2 kor. és Forster István 20 kor. Összes gyűjtés péntekig 903 korona 98 fillér.

Wosinsky Mór szobrára újabb adakoztak:

Bartal Béla Fadd 20 kor., Tóth Károly 15 kor., dr. Kramolin Gyuláné 5 kor., dr. Tanárky Árpád 5 kor., Tékus Vilmos és neje 20 kor., Scheleznik Károly 2 kor., Hauck Jolán 2 kor., dr. Pirnitzer Béláné 2 kor., dr. Kramolin Gyula 5 kor., Szeremley Lajos 2 kor., Lex József 2 kor., Gyomláiné Györffy Laura 1 kor., Kisveje, Lengyel és Závod községek 5-5 kor., Pesthy Elek 2 kor., Tamási-i takaréktár 10 kor., Ritter Béla 1 kor., Kalaznó község 3 kor., Póvald Vilmos 2 kor., Fuchs Vilmos 3 kor. **Fehér Zoltán gyűjtése:** Fehér Zoltán 1 kor., Fehér Zoltánné 1 kor., Fehér Jolán 1 kor., Fehér Ilona 1 kor., Fehér Gyula 1 kor., Fehér Etelka 1 korona. Összes gyűjtés péntekig 885 kor. 20 fillér.

— **Tisztújítás a paksi kaszinóban.** A paksi kaszinó e hó 15-én tartotta tisztújító közgyűlését, nagyszáú helybeli és vidéki tagok jelenlétében. A közgyűlést Horváth Sándor elnök nyitotta meg és tartalmas beszéd ki értében visszaemlékezést tett a kaszinó régi és mostani állapota közötti különbségről. Régente — ugymondva — a kaszinó csak a környékbeli földbirtokos osztálynak volt a találkozási helye, hol a családi ügyeket tárgyalták, de ma a paksi kaszinó kedves szórakozási helye a jó nevelésű, művelt, jellemes embereknek, hol a

második családi otthonukat lelhetik fel. Beszéde végén maga és tisztársai nevében megköszöni a bizalmat, lemond tisztségükről. A tisztújító közgyűlés Szentpétery József korelnök vezetése alatt titkos szavazás útján ment végbe. Elnök lett Késmárky Iván ügyvéd, alelnök dr. Somogyi Zsigmond orvos, igazgató dr. Bernáth Béla sz. Igabíró, pénztáros Flórián István, könyvtárnok Sinek Samu, jegyző Györffy József; választmányi tagok lettek: Hagymássy Károly, Fördös Géza, dr. Grosch József, Streicher József, Popovits Gyula, Horváth Sándor, Rabinek Pál, Hörl Antal, Paraté György és Pekánovits Dániel. Dr. Grosch József indítványára Horváth Sándor volt elnök érdemei jegyzőkönyvbe vétettek. Késmárky Iván, az új elnök maga és tisztársai nevében az előlegezett bizalmat megköszönte. Most még programot nem ad, de arra fog törekedni, hogy a kaszinó magas színvonalát továbbra is fokozott mértékben fenntartsák.

— **Kert-bérlés.** A szekszárdi báró Augusz-árvaház tulajdonát képező virág-utcai 1391 öles kertet, a folyó hó 17-én tartott árverésen Nagy László pénzügyi számvizsgáló vette bérebe évi 270 koronáért. Az eddigi bére 180 K, volt.

— **Képkiallítás.** Zeller Mihály fővárosi festő képkiallítását szép számmal látogatta közönségünk s a mult szombati tombolán is sokan vettek részt. Képeket vásároltak: Ács Lipót, dr. Szász Endre, Wilczek Sándorné, Hayt Gábor, Moudry Hugó, Boda Géza, dr. Török Ottó, Szeghy Sándor, a szekszárdi kaszinó s tombolán 3 képet játszott ki a mester. Az elsőt dr. Beöthy Károly ügyvéd, a másodikat Janosits Károly városi főjegyző, a főnyereményt (a 3-ik, nagy kép helyett két kisebbet) Frank Miksa gőzfürdőtulajdonos nyerte meg. A kiállításon el nem kelt képeket Adler N. János szekszárdi birtokos vette meg, aki azokat mérsékelt áron bocsátja áruba.

— **Áthelyezés.** Klausz Izidor szekszárdi postatiszt sajtó kérelmére Budapestre helyeztetett át. Kiválóan képzett, szorgalmas tisztviselőt veszítünk benne.

— **Zászlószentelés.** A „Bátaszéki Dal egyesület“ a* folyó évben zászlószentelési ünnepélyt rendez. A zászlóanyai tisztet gróf Apponyi Gézáné urnó, öméltsága kegyesen elfogadta.

— **Nagy czirkusz Szekszárdon.** A hét folyamán Szekszárdra érkezik a Wollner féle czirkusz, mely a vidéki czirkuszok között egyike a legnagyobbaknak. A czirkusz nézőtere 1600 személy befogadására alkalmas, tagjainak száma 50, saját zene- és balletkara van, diszletei a legújabbak.

— **Az utbiztosok és a kereskedelemügyi kormány.** Ismeretes az utbiztosok mozgalma. Annak idején, amikor az állam a vármegyei közigazgatási tisztviselőket fizetését egyöntetűen, országosan rendezte, a törvényhatósági utbiztosokról megfeledezett s így ezek semmiféle fizetési osztályba se kerültek. Kérvényeztek, gyűléseztek, megint kérvényeztek, de helyzetükön sem a vármegye, sem az állam nem segített. A baranyamegyei utbiztosok és dunántúli társaik egyenesen a kereskedelemügyi kormányhoz adták be kérelmüket. Innen a napokban érkezett le az ügy azzal, hogy miután az utbiztosok a törvényben nincsenek fizetési osztályba sorolva, a kormány se sorozhatja őket semmi fizetési osztályba; de a vármegye törvényhatósága a XI., vagy X. osztálynak megfelelő fizetésben részesítheti őket s azzal küldte le a kereskedelmi miniszterium a kérvényt, hogy a vármegye közgyűlése vegye azt tárgyalás alá.

— **Bioskop.** A Szekszárd Szállóban amerikai rendszerű Bioskop látható. A pompás képeket általánosan dicsérik.

— **Visszautasított kivándorlók.** Baranya és Tolna vármegyék egész munkás népeleme valóságos Amerika látat kapott. A nagy munka-

bőr reményében sokan elhatározták, hogy kimennek szerencsét próbálni, itt hagyják a családot, a falut, pénzzé teszik házukat, földjüket és mennek az új világba. Ott aztán — a kikötőből visszautasítják őket. A hét folyamán 18 tolnamegyei embert utasítottak vissza, pedig rendben volt az utlevélük. Ezek közül 8 szembajos volt, 6 férfit, pedig, csak 43—45—46 és 50 évesek, visszautasítottak öregség és gyengeség miatt, egy férfit hajbetegség, egyet betegség miatt és egy fiatal leányt, mert görvélyes volt. Ime tehát: kárba veszett a sok költség és a szegények, lázas reménytől megfosztva még szegényebbül tértek haza. Bizony jobb volna, ha el se indulnának.

— **Nyugalomba vonuló jegyző.** Grünvald János Kistormás község jegyzője beadta nyugdíjazás iránti kérvényét. A nyugalomba készülő jegyző 34 évig szolgált a községi közigazgatást ritka szorgalommal.

— **Gyűjtés templomra.** A m. kir. belügyminiszter megengedte, hogy a beleskai ág. ev. hitközség az általa építeni tervezett új templom javára a hitsorsosok között országos gyűjtést indíthasson.

— **A Szent-Imre kör új háznagya.** A budapesti egyetem hallgatók „Szent-Imre Köre“ Stolpa József joghallgatót háznaggyá választotta.

— **Köszönetnyilvánítás.** A szekszárdi kereskedő ifjak egyesülete a szekszárdi r. k. ovodába járó szegény sorsu gyermekek felruházására 25 koronát küldött, mely kegyes adományért hálás köszönetét fejezi ki Dóry Pálné elnök.

— **Vasuti állomás névváltoztatása.** Hainrikffy Pál kérvényt nyújtott be, hogy a dombóvár—veszprémi vasutvonal mentén fekvő Nagykonfa állomás nevét Szarvasd Kondára változtassák.

— **Lemondás.** Lera Zenó Dombóvár nagyközség bírja ezen állásáról lemondott. Ideiglenesen Farkas Vendel másodbíró helyettesíti.

— **Uj felvételi helyi képeslapok.** gyönyörű kivitelben, darabonként 6 fillérért kaphatók Báter János könyv- és papírkereskedésében, Kaszinó-bazár.

— **A magyar bevándorlók tragédiái.** A bevándorlás Amerikába, a tél szigorúsága daczára is egyre növekedik Elis Islandon a Magyar Menház képviselőjének, Rieger Józsefnek temérdek sok dolga akad a bevándorló magyarokkal. Így többek között Seimann Katalin Tolnamegyéből jött február 10-én a Caronán, de mivel örültségi tünetek között megbetegedett, az elis islandi kórházba szállították. Veisner János 23 éves tolnavármegyei illetőségű magyart, mert két havi börtönbüntetés elől szökött, Elis Islandon visszatartották. — Hudeg József tolnamegyei illetőségű és Dömölki Juliska együtt jöttek ki Amerikába és az elis islandi hatóság már partra engedte őket szállni, mikor tudomásukra jutott, hogy törvényes formák nélkül élnek együtt. Rieger Józsefet a Magyar Menház elis islandi képviselőjét azonnal menesztették a fiatal szerelmes pár után, aki meg is találta őket a vasutnál éppen akkor, a mikor tovább akartak utazni. Visszavittette őket a szigetre, ahol a pap törvényes uton is csakhamar szerető párt csinált belőlük. Így már aztán háboríthatlanul partra szállhattak.

— **Névmagyarosítás.** Viner János öcsényi-szőlőhegyi községi tanító nevének Várkonyira való megmagyarosítását a belügyminiszter megengedte.

— **Madárvédelem.** Dunaföldvárton iskolai madárvédő egyesület alakult. Az alapszabály most van jóváhagyás alatt.

— **Színészet Pakson.** Kerényi Ignác szintársulata e héten csupa jó magyar darabokat adott elő. Tiszay Jenő jutalomjátékául „Rang és mód“ című színműt adták elő telt ház előtt. Tiszay Jenő a társulat szerelmes szerepeket játszó színésze jó alakítással és kellemes játékával sikert aratott, továbbá színre került Berczik Árpád „Igmándi pap“ és „Paraszt kisasszony“ című jó magyar népszínművei, melyben a főszerepeket Réthelyi Ödön és Réthelyi T. Aranka játszották, mindketten úgy játszottak, mint szép hangukkal a közönség teljes elismeré-

sét kiérdemelték és minden énekszámot meg kellett ismételnök. Dicséretet érdemel *Kárpáthy* Nándor a társulat festője, ki igen szép diszleteket festett, melyek az előadások külső fényét nagyban emelték.

— **Tüzes Bátaszéken.** f. hó 14 én este 10 óra után kigyuladt özv. *Fogt* Mihálynának a Király uton levő háza padlásán az ott fülhalmozott széna és szalma. Mire segítség érkezett, a cseréptető gerendái teljesen elégték. A tüzoltók a háznak fél tetjét megmentették.

— **Itt a hideg tél** és vele a hurutok ideje, melyeknek különösen azok vannak kitéve, akik a légzőszervek chronicus megbetegedéseiben szenvednek. Akik nincsenek abban a kellemes helyzetben, hogy az enyhe délvidéket felkeressék, használjanak *Sirolin-Roch*-t, melynek hosszabb vétele felette ajánlatos, mert kevesbiti a köpetet, szárítja a légzőszerveket és előmozdítja az étvágyat. Mindezenmü hurutban szenvedők részére valóságos mentőszert. Kapható a gyógyszerházban.

— **Agyonrugta a ló.** Bucher Márton tolnai lakos f. hó 17 én a hajnali órákban, szolgálja figyelmeztetésére az istállóba sietett, hogy a kötőfék közé került lovakat kiszabadítsa. De vesztére, mert az egyik neki vadult ló, oly erővel rugta szíven, hogy ott pár percnyi kintlódás után szörnyet halt.

— **Szerencsétlenség.** *Kudlik* János dunaföldvári hajóállomási hidőr a hajó kötőjének beállítása alkalmával lábát eltörte.

— **Csendélet Pakson.** Dr. *Bernáth* Béla szolgabíró lakásába e hó 19 én este 1/211 órákor ismeretlen tettesek betörték és a pinczét kitérve, az abban talált cognac- és borkészletet ellopták. A zajra kiszaladt inast a tolvajok a kezén megszurták. Mire a szolgabíró az inas hívására az udvarra kiment, a tolvajok megszöktek. A csendőrség a tetteseket erőlyesen nyomozza.

— **Lopás.** Dunaszentgyörgyön Klein Mórné kárára 3 darab kövér ludat, Nemes Sándorné kárára pedig 4 darab tyukot f. hó 16-ára virradóra elloptak. Az elloptott baromfit a község végén levő szalmakazal tövében megtisztogatva, f. hó 18-án megtalálták. A lopással a károsultak szomszédjukat Kiss Sándor és feleségét gyanúsítják, a kiknek pinczében baromfi tollakat találtak.

— **Brutális férj.** *Kronevald* György izményi lakos f. hó 12-én éjjel udvarán feleségét fojtogatta s ütlegelte, majd a segítségére siető *Laufer* János éjjeli őrt is többször földhöz vágta s csak a községi bíró közbelépte után hagyott fel a bántalmazással.

— **Akinek az adó fáj.** *M. Pap* József nagyszokolyi lakos a község házában f. hó 6-án a községi jegyzőt, mert az, szerinte igazságtalanul, sok adót vetett ki a terhére, különféle sértő kifejezésekkel illette, sőt mikor figyelmeztették, hogy e miatt baja lesz, még sértőbb kifejezéseket használt, amiért a kir. ügyészségnél feljelentették.

— **Decs halad.** Sárköz legnagyobb községe, derék bírája: *Kis Szél* Mihály és a község ügyei iránt melegen érdeklődő jegyzője: *Kommandinger* Kálmán kezdeményezésére és a képviselőtestület dicsérendő hozzájárulása mellett nemsokára kiemelkedik az e vidéket uraló sártengerből. A folyó évtől számított 5 év leforgása alatt a község összes gyalogjárói téglaburkolattal láttatnak el. Ezen kövezetről, valamint a gyalogjárók fenntartásáról való gondoskodásról a képviselőtestület szabályrendeletet dolgozott ki.

— **A répamag impregnálásáról.** Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület földmívelésügyi és növénytermesztő szakosztálya Kerpely Kálmán tanár elnöklésével ülést tartott, amelyen Rázsó Imre gazdasági akadémiai tanár tartott szakelőadást a répamag impregnálásáról és ennek gazdasági jelentőségéről. Az értekezletről szóló tudósítást részletesebben áttanulmányozva nekünk még volna néhány szavunk a tárgyhoz, mert mintha kis konkurrencia izzéznünk ki a dologból. Az értekezleten ugyanis magkereskedők is vettek részt és pedig olyanok is, kiknél nem szerethető be az impregnált répamag. Az értekezletnek olyan színezete volt, mintha azt a gazdák védelmére (?) tartották volna. Szép és nemes szándék, de talán nem is volt rá szükség, mert az impregnált répamag, melyet

Mauthner Ödön budapesti magnagykereskedő hoz forgalomba, határozottan sokkal jobb a nem impregnálnál. Az impregnált répamag 11 év óta elért sikereit nem lehet tudományos értekezletekkel kisebbiteni, mert azt ez ellen védi ezer meg ezer gazda, kiknél évenként át mindig jelesen vált be.

— **Verekedések.** Alsónyéken f. hó 17-én *Varga* István és *Takács* István szolga legények *Pintér* Gézáé korcsmájában iddógálás közben összeverekedtek és *Takács* Vargát súlyosan megszurta.

— **A más malacza.** *Németh* István törökko-pányi lakos a múlt héten pálinkás állapotban bandukolt Szakcs határában, hol az út mentén 3 disznócskát látott legelészni. Gondolt egyet magában és mivel senki nem őrizte a disznókat, megsajnálta őket és pártfogásába vette azokat. Szép csendesen hazaterelgette őket Törökoppányba és másnap reggel, mint saját nevelésükről járlatlevelet váltott, aztán behajtotta őket Tabra a heti vásárra, hol sikerült is a vásár, mert 68 forintok ellenében más gazdához kerültek a szakcsi disznók. Mire azonban *Németh* hazakerült, már keresték a „saját nevelésű“ koczákat és mivel azok addig ismeretlen mezőkön jártak, hát így *Németh* uramat és a 60 forintját tartóztatták le, (8 forint már szintén más gazdához került).

— **Tolvaj lakó.** *Tauszig* Ignác medinai lakos kárára lakói *Gojkovics* Czila és *Mitlovics* Sándor, napszámosok a padlásáról kukoriczát loptak el. Az elloptott kukoriczát a csendőrség a tetteseknél megtalálta.

— **Öngyilkosság.** *Horváth* Gyuláné felsőnyéki lakos megmérgezte magát. Mire segíthettek volna rajta, meghalt.

Felhívás.

A szekszárdi belvárosi plébánia hivatal egyrésztől felejtethetetlen lelkipásztora, boldogult *Wosinsky* Mór emlékét méltóképen megőrkíteni, másrésztől a boldogult rég ápoló óhaját teljesíteni és végakarátát érvényesíteni óhajtván, elhatározta, hogy a belvárosi templom főbejáratainak ablakára *Szent Ceciliának*, mint az egyházi zene védőszentjének üvegfestményü képét elhelyezteti, s mindaddig, míg e kegyeletes czélra szükséges összeg egybegyűl, az ablak-kép megfestését függőben hagyja.

E kegyeletes czélra széleskörű gyűjtést indít s a híveket szíves adakozásra kéri.

Minden szíves adományt a belvárosi plébánia hivatal czimére kér küldeni és nyilvánosan fog nyugtázni.

Szekszárd, 1907 március 22.

A belvárosi plébánia hivatal.

CSARNOK.

Visszaemlékezés.

(Goethe.)

Ki varázsolhatja vissza
Az első csók gyöngyörét?
Ki gyógyítja be a válás
Fájón sajtó, mely sebt?

Mulnak napok, mulnak évek,
Fájó sevem újra éled,
Visszasírom szép szerelmünk
Büvös-bájos édenét . . .

Ki varázsolhatja vissza
Az első csók gyöngyörét? . . .

BALOG LÁSZLÓ.

A tuberkulózis.

A budapesti Uránia-színház, a budapesti Erzsébet-szánatórium és a düsseldorfi Liesegang czég 115, diapositiv-vetített képével illusztrált felolvasás czéljára írta és a szekszárdi múzeumban 1907 január 6-án felolvasta:

Dr. Kramolin Gyula.

XI.

Mindezek az említett magánszánatóriumok azonban igen drágák és ezért

nem válhattak az emberiség szélesebb rétegeinek a közkincsévé. A bennök való gyógykezelést megdrágította s így szegényebb sorsuak részére lehetetlenné tette az is, hogy nem emancipálódtak teljesen a már meghaladott klimatikus szempontok alól, ragaszkodtak a hegyvidékhez s így a relatív távolság s ebből folyó nagyobb költség révén nehezebben hozzáférhetők is maradtak.

Rendkívül fontos és nagy horderejű volt tehát azon megismerésnek mindinkább utat törő érvényesülése, hogy a tüdővész gyógyulása egyáltalán semmiféle klimatikus feltételekhez sincs kötve; a klíma legfeljebb csak előmozdítja és megkönnyíti a többi diatetikus rendszabályok hathatóságát, de a gyógyulás lényege kizárólag az okszerű életmód, erősítő táplálkozás és pihenés körül forog, ez pedig zárt intézeti fegyelem mellett a legzordabb és legváltozékonyabb klíma alatt is keresztelvéhető! Ezt bizonyították a már említett bonczleletek is, melyek számtalan olyan ember spontán (önkéntes) gyógyulását hirdették, akik soha életükben tul sem lépték rossz égalju szülőföldjök, szülővárosok határait. Sőt reájöttünk arra az igazságra, hogy a tartós munkaképesség és a visszaesés elkerülésének a szempontjából csak az a gyógyulás bir igazi és reális értékkel, amit otthon, (már nem a lakást, hanem a vidéket értve) a kenyérkereső tevékenység színterét képező hazai égalj alatt ér el az illető! Mit is érhet egy szegényebb sorsu és kényerét pl. a poros alföldön keresni kénytelen magyar részére az a gyógyulás, amit *Ajaccio* vagy *Sicilia* sós paradus, kék ege alatt szerzett s amely annak a szelid klímának helyt áll ugyan, de az alföldi portenger közepett az érzékeny tüdő újabb bomlásának engedí át a teret? Vajmi keveset!

Világos tehát, hogy csak az lehet a helyes és gyakorlatilag is értékes gyógykezelés, melyben a gümökörös góczok ártalmatlanná tétele és legyőzése karöltve jár a fűködésével a lakóhely klímájából fakadó veszélyekkel szemben. A gazdag nagyur, aki helyett dolgoznak itthon mások, elmehet ezután is a távol klimatikus helyekre s akár egész életét a gazdagság internacionális világában élheti le, hogy a hazai por meg ne ölje, de ne irigykedjünk többé reájok, mert a dolgozó millióknak, akiknek kenyere a munka fáján terem, munkájok pedig idegyökereztetéi őket, itthon is nyújthat már a tudomány teljes gyógyulást!

A Budapesten 1894-ben tartott nemzetközi közegészségügyi és demografiai kongresszushoz fűződik ennek a dicsősége, hol is *Leyden* tanár szánatóriumok létesítését penditette meg szegénysorsu tüdőveszes betegek számára. Egész addig a szánatóriumi kezelés csak a jobbmóduak privilégiuma volt; a külföldön létesített egyes tüdőveszes kórházak más czélt szolgáltak: ezek a már előrehaladott stadiumu betegeknek nyújtottak csak hosszabb-rövidebb ideig tartó tüneti kezelést, de a kezdődjő baj diatetikus leküzdésével nem foglalkoztak. *Leyden* kezdeményezésére gyors egymásutánban keletkeztek e népszánatóriumok — künn Németországban, nagy támaszra találván az ott magasfejlettségű munkásbiztosító pénztárakban. Németország uttörő példáját követve sűrűen alakultak mindenfelé szánatórium-egyesületek, tüdővész ellenes ligák, hatalmasan fellendítve a jótékonyosság e hasznos intézményeit.

A nevezetesebbeket véve, ilyen *Süilzhayn* a Harzhegységben, mely az észak-német bányász-nyugdíjpénztár gyógyintézete 120 betegre, az 1897-ben 115 beteg számára megnyitott szász *Albertsberg*, az ugyanezen évben megnyitott 120 ágyas *Oderberg* a Harzban, a Hanza-városok rokkantbiztosító társulatának az alkotása és a német birodalmi főváros rokkantbiztosító társulatának bőkezűségét dicsérő nagy-beilitzi szánatórium *Berlin* mellett, több millió márka költséggel 252 beteg számára. Továbbá az angol *Royal national szánatórium for Consumptives* *Wight* szigetén *Ventnor*-ben, a német vöröskeresztszánatórium

Oranienburg mellett a Grabowsee partján és még számtalan más! A legtöbbet produkált a téren Németország, ahol mintegy 60 milliónyi lakosság mellett, az 1904-ik év elején kiadott hivatalos jelentés szerint és 27 magán-szanatóriumot nem is számítva, nem kevesebb, mint 74 nyilvános népszanatórium volt már működésben! Valóban nem tudni, irigykedjünk-e vagy szégyeljük magunkat, ha vesszük, hogy nálunk közel $\frac{1}{3}$ azaz 19 milliónyi lakosság mellett még csak egyetlen egy 124 ágyas szanatóriummal dicsekedhetünk! Ha meggondoljuk, hogy e 74 német szanatórium összesen mintegy 20.000 ágygyal rendelkezik s egy-egy tüdőbeteg tartózkodását átlag 3 hónapra tesszük, évente 80.000 tüdővészese egyén találhat ott gyógyulást, akik közül 30% teljesen gyógyult, 42% ismét munkaképesen és csak 28% hagyja el gyógyulatlannul az intézeteket! Mi ugyanazon idő alatt csak 496 embert tudunk elhelyezni 400.000 tüdőbetegünk közül. De mégis jó, hogy van legalább egy ilyen helyünk, mely a további fejlődés gerinczét képezheti.

Még az említett 1894-iki kongresszuson bejelentette Korányi Frigyes, hogy egy a Leyden által felhozott czélú szanatórium alapvető adományaként Wodiáner báró 20.000 frtot adott át neki. Az erre megalakult „budapesti szegénysorsu tüdőbetegek szanatórium-egyesülete”, melynek védnöke a király, elnöke gróf Battyhány Lajos és alapítója Korányi Frigyes, magáévá tévén az ügyet, az éveken át folytatott gyűjtések, az állam és főváros hozzájárulásával lehetővé tették végre az első magyar szanatórium, az „Erzsébet királyné-szanatórium” felépítését, mely rövid fennállása óta összesen mintegy 2500 beteget kezelt (1906. év végéig) s közöttük sokat megtartott az életnek. Az intézet a budakeszi határban, a János-hegy déli lejtőjén, lehetőleg pormentes helyen — lombos erdők között — 380 m. magasságban fekszik. Jelenleg már a főépület második szárnyát építik. Ha csak ez az egy szanatóriumunk van is, de ez legalább mintaintézet és berendezéséhez, vezetésében okolicsányi dr. Kuthy Dezső magántanár és igazgatófőorvost dicséri, aki a hasonló czélú külföldi szanatóriumokat behatóan tanulmányozván, ehhez még saját eszméit is hozzáadta. Mintaszerű az intézet desinfectio-telepe, gépháza és szennyvízfiltráló szűrői.

A szanatóriumok eredményes működésére fontos a hely megválasztása, mert ha túl vagyunk is azon, hogy a gyógyulást a klímához kösünk, azét az ártalmas, tüdőrontó tényezőket mégis számításba kell vennünk. Ézért keressük e czélra lehetőleg jó fekvésű, pormentes, erdős helyeket, ha módunkban áll szép kilátással is, ami a betegek kedélyére jótékonyan, felemelőleg hat, mint az Erzsébet-szanatórium kilátása a fekvő folyosókról.

Az ilyen intézetekben a pedansságig menő tisztaság az első főköllék. A mi szanatóriumunkban e czélt szolgálják a 180 cm. magasságig email-festéssel bevont, könnyen lemosható falak, melyeken a por és bacillusnak megtelepedésre idő nem marad, a csupa világos színre festett butorzat, hogy a legkisebb szenny is azonnal meglátszódjék rajta a sima, hézagatlan asbest-padló, melyek futószőnyeget imitálva, az egész hosszú folyosókat egyetlen darab burkolattal fedik s nem utolsó helyen a lejtős tetőjü fehér ruhaszekrények a kórtermekben (az Erzsébet-szanatórium saját — eredeti — ujtása) melyekre se lim-lomot feldobni, se a tetejökön port gyűjteni nem lehet.

A bőséges, jó táplálékot a tágas, tiszta, izlésesen megterített ebédlőben, társas étkezés alakjában fogyasztják el a betegek, nem is remélt rekordokat érve el az evés terén. Az étvágyának e szükséges fokozása a sok szabad levegőelvezetnek az eredménye, amihez részben a szellős, 5 méter magas, folyton bőséges frisslevegőt nyelő helyiségek, de még inkább a délre néző teraszon és nyitott tornácokon, az ugynevezett fekvő folyosókon való fekvés,

a szanatóriumi nyelven u. n. „fekvő kura” juttatja télen-nyáron egyaránt a beteget.

A szervezet edzésére s ezzel az esetleges meghűlések által lefolyásában könnyen sielhető tüdővész megakasztására szolgál az egyénileg különböző mérvben és módon alkalmazott hidegvizkúra is, mely az Erzsébet-szanatóriumban kiváló szakértelemmel lesz vezetve és az intézetnek egyik leghatalmasabb gyógytényezője. Mondhatni, hogy e szanatóriumban a vizgyógyászati berendezésnek uránlag egyszerű volta daczára, kétségtelenül sokkal több és intenzívebb vizkúra folyik, mint a legdrágább külföldi szanatóriumok pompás fürdőcsarnokaiban!

A szabad levegőelvezet és a tüdők gimnasztikáját mozdítja elő a 40 kat. holdnyi terjedelmű, gyönyörű park is, melynek utai a tüdőműködés szabályozására tervszerű beosztással, különbözőben menedékesek s egy-egy délre nyíló ponton a napon való sütkézésre szolgáló kerti házikókkal várják a sétáló betegeket.

De nemcsak hidegvizzel gyógyítanak ott; a tüdővész folyamán gyakran mutatkozó gyomorpanaszokat sokszor gyomortáji, melegített borogatásokkal szüntetik és a betegség egyes kellemetlen vagy kínos tüneteinek a mérséklése és leküzdésére a kipróbált belső gyógyszereket sem vetik meg. Sőt lépést tartva mindig a tudomány haladásával, bőven alkalmazzák mindazon tüdőkonzerváló gyógyszereket, melyekre újabb ismét nagyobb súlyt helyezünk s melyeket nem is dobhatunk jó lélekkel félre mindaddig, míg a jövő meg nem termi a tüdőgümőkórnak pontos és biztos hatású, specifikus gyógyszerét! A kezelés lényege azonban manapság nem e (tisztán tüneti) gyógyszerekben van, hanem a fegyelmezett életmód, pihenés, táplálkozás és edzésben, amit intézetben kívül a beteg oly tökéletesen keresztülvinni képtelen.

(Folytatjuk.)

EGYLETEK, TÁRSULATOK

Felolvasó estély. A szekszárdi róm. kath. olvasókör mult vasárnap a szabadságharc nagy napjainak emlékére hazafias felolvasó estélyt tartott. A hymnus elhangzása után Grósz Klára, Marton István, Wendl Gyula kitérően sikerült szavalatainak végeztével Varga Ferenc főgimn. tanár, a kath. kör alelnöke tartott hatásos szabad előadást a francia forradalomról, s annak kihatásairól hazánkra. Utána Taksonyi János és Bencze János kaczagató monológot adtak elő. Az estély a Kossuth nótá elénkelésével végződött. Végül Szabó Géza elnök ezen utolsó nagybőjtű felolvasó est alkalmával köszönetét fejezte ki, mind a felolvasásokon szereplőknek, mind az érdeklő közönségnek szives megjelenéséért.

A Dunaföldvári Dalkör közgyűlése. A „Dunaföldvári Dalkör” f. hó 12-én tartotta első rendes közgyűlését. A szép számban összejött tagokat dr. Angyal Béla, mint a dalkör elnöke üdvözölte, s remek szép beszédében a tagokat kitartásra buzdítván, beszámolt az egy éves ifju dalárda eredményteljes működéséről. A dalkörnek 12 alapító, 56 működő és 133 pártoló tagja volt az elmúlt évben. Bevétele 930 kor., kiadása 825 kor. 56 fill. volt. A kiadásokat leginkább befektetésekre (kották, hangszerek stb.) fordították. A dalárda leltári vagyona 301 kor. 43 fillért tesz ki. A dalkör zenélő és dalárdista tagokból áll, kik együttesen szoktak a nyilvánosság elé lépni. Többszörri fellépésüket Dunaföldvár és közönsége nagy szeretettel honorálta, mulatságaik a legsikerültebbek közt foglaltak helyet. A közgyűlés hálás elismeréssel adózott Rafael Leó dalköri karnagynak, Abbey György szertárnoknak, kik minden szabad idejüket feláldozták a dalkörért. Nem kisebb elismeréssel adózott az egész tisztikarnak, köztük Csekey Károly zenekarnagynak, kinek vezetésével a dalkör sikereit aratta. Több fontosabb ügy letárgyalása után az új tisztviselők és a választás

mány megválasztásá követezött. A választás a következő eredménnyel végződött: Elnök: dr. Angyal Béla. I. alelnök: dr. Schöber László. II. alelnök: Sopronyi Ferenc. Titkár: Terestényi Béla. Ügyész: dr. Ringbauer Ferenc. Karnagy: Rafael Leó. Zenekarnagy: Csekey Károly. Pénztáruok: Bernáth Lajos. Ellenőr: Bodor István. Szertárnok: Abbey György. Választmányi tagok: Horváth József, Novák Lajos, Czeiter József, Kovács Lajos, Salamon Márton, Heizer Endre, Pintér Iános, Stefán Kálmán, Sukkert Károly, ifj. Halász Mátyás. Választmányi póttagok: Ujvári András, Bukovics Antal, Perényi József, Osztrich Lajos ifj., Weszelák József. Számvizsgáló bizottság tagjai 1907. évre. Bizottsági elnök: Vastag Ferenc. I. bizottsági tag: Szendeffi Miklós. II. bizottsági tag: Osztrich Lajos ifj.

Tagfelvétel. A szekszárdi rk. olvasókör március 19-én tartott választmányi ülésén, a kör új tagjait felvették: Dr. Fischer János, Serényi József, Aliquander Fusz Károly, Szeghy Sándor, Márkvárt István, Franheim József, Görbe János (Steiner), Özv. Mayer Andorné, Buzás Ferenc, Kecskés Márton, Dr. Martin József, Kapossy Iván, Hermann Nándor és Geiger János. Erdekesnek találjuk e helyütt megjegyezni, hogy ezen a választmányi ülésén vette fel a kath. kör a 800 ik tagot. Jelenleg a tagok létszáma a következő: 676 rendes tag, 124 pártoló és kültag, összesen 800 és 10 alapító tag. A rendes tag tagdíja évi 4 korona, a pártoló tagdíja: 2 korona, alapító tagok tagdíja: 100 korona.

Előadás. A dombóvári „Szabad Lyceum”-ban e hó 17-én Kovács Irma áll. tanítónő Madáchról és az Ember tragédiájáról tartott igen érdekes szép előadást.

TANÜGYI HIREK.

Rendelet. A m. kir. vallás- és közoktatásügyi miniszter urnak 1907. évi március hó 7-én 112508/906. szám alatt kelt rendeletéből kifolyólag, minthogy a divó madárrirtás, fészekdulás és tojásszedés nemcsak leghasznosabb madaraink eltűnézését vonja maga után, hanem mert ez az általános madarászati szenvedély az iskolás gyermekek jellemképzésére is nagyon káros hatású, felhívom tankerületem tanítóit, hogy különösen a gumipuskák és paritytyák és az ezekkel üzött madárrirtást az iskolás fiuknál a legszigorubbantiltás el és egyáltalában tegyenek meg mindent az észszerű madárvédelem érdekében. Szekszárd, 1907 március 16.

Tihanyi Domokos
kir. tanácsos, tanfelügyelő.

Pályázat. A majosi községi nyári menedékházvezetőnői állásra Tolnavármegye hivatalos lapjának folyó évi 9. számában pályázat van hirdetve. Javadalom 90 korona 3 óra és lakás. Április 20-ig a községhez kell folyamodni.

Tanügy. Ertesitem tankerületem tanítóit, hogy a szekszárdi m. kir. selyemtenyészési felügyelőség szivesen ad a tanítóknak kiültetésre alkalmas szederfákat, ha azokat tőle minden év január havában kérelmezik. Azonfelül ad 2—3 éves magágyi szederfacsometéket is, melyek vagy tovább iskolázásra, vagy pedig eleven sövények létesítésére használhatók fel. Ezen fák kezeltetésére a felügyelőség által kiadott utasítás szerint történhetik.

Szekszárd, 1907. március 18.

Tihanyi Domokos
kir. tanácsos, tanfelügyelő.

Községi iskolaszéki tagok választása. A kistengelicz pusztai községi iskolaszékbé tagokul Braun Ádámot, Stroh Frigyeszt Császár Istvánt és Török Jánost választották meg pótlólag. — A simontornyai rk. iskolaszék 1907. 3 évre újra alakult. Elnök: P. Katus Konstantin és Lukács János; jegyző: Takács Ferencz; gondnok Fodor Imre lett.

Körrendelet valamennyi kir. tanfelügyelőségnek és tanfelügyelőségi kirendelt-

ségnek. Az Országos Magyar Kereskedelmi Egyesület azzal a panasszal fordult hozzám, hogy egyes elemi iskolai tanítók tankönyvek, iskolai füzetek, rajz- és íróeszközök eladásával foglalkoznak. Minthogy ez az eljárás a fennálló szabályokkal ellentétes, a mennyiben az állami elemi iskolai gondnoksági Utasítás 81 szakaszának h. (ill. i.) pontjai, valamint a községi iskolaszékek számára kiadott Utasítás 109 szakaszának h. (ill. i.) pontjai értelmében a tanítónak nem áll jogában a tankönyveknek, taneszközöknek, rajz- és írószereknek a tanulók által való beszerzésére bármilyen módon befolyani, legkevésbé arra, hogy a taneszközök melyik könyvkereskedő üzletében vásárolandók, az esetben pedig, ha az illető községben könyv vagy papír kereskedés nincs, a tanító a tankönyveket és taneszközöket minden nyereszkesedés kizárásával csak bolti áron bocsáthatja a tanulóknak rendelkezésére: felhívom a tanfelügyelőséget, utasítsa a tankerületéhez tartozó állami és községi elemi iskolai tanítókat, hogy tankönyvekkel, illetőleg taneszközökkel való kereskedéstől fegyelmű vizsgálat terhe mellett tartózkodjanak. Természetesen az idézett szakaszok i. pontja értelmében oly községekben, melyekben könyvkereskedés nincs, a tanító vagy tantestület a tankönyveket a szükséges mennyiségben megrendelheti, de azokat nyereszkesedés nélkül, bolti áron bocsáthatja a tanulók rendelkezésére. Végül télelre értesítettem a tanfelügyelőséget, hogy a szegény tanulók részére kiszolgáltatandó ingyen tankönyvek tárgyában m. évi 52312 sz. a. kiadott rendeletem úgy értendő, hogy minden iskola úgy, mint eddig, az ő rendes könyvkereskedőjénél szerzi be könyveit, illetve városokban, hol könyvkereskedők vannak, a szülők szerzik be az illető boltokban. Budapest, 1907. február 3. A miniszter helyett: Tóth s. k. államtitkár.

Tornaverseny. A tanuló ifjúság tornaversenye május 26-án Székesfehérvárott fog megtartatni.

Tanügy. A m. kir. vallás- és közoktatásügyi miniszter urnak 1907 évi január hó 14-én 80731/1906 sz. a. kelt rendelete folytán a Márkupa Béla által készített állatminta taneszközökre az iskolák figyelmét felhívom.

Szekszárd, 1907 évi február hó 15-én.

Tihanyi,

kir. tan., tanítóegyesületi elnök.

Uj ipariskolai szakfelügyelő. A m. kir. vallás- és közoktatásügyi miniszter a baranya és tolnavármegyei összes iparostanonciziskolák szakfelügyelőjévé 1907 márczius 1-étől 1908-9-ik tanév végéig terjedő időre Flórián Ambrus győri állami ipari szakiskolai igazgatót rendelte ki.

Államsegélyek. A közoktatásügyi miniszter a dunaföldvári községi jellegű, külön szaktanító leány gazdasági ismételő iskola vezetésével megbízott irgalmas nővérek tiszteletdíjára 1906/7. tanévtől kezdve öt évre évi 420, Szöllősi János kocsolai rk. tanító fizetésének 800 koronára való kiegészítésére évi 180, Baloghné Magyar Laura faddi rk. tanítónő fizetésének kiegészítésére évi 145 korona, — Kreskay János faddi rk. tanító fizetésének 800 koronára való kiegészítésére 50 K. — A szekszárdi kereskedőtanonciziskola számára az 1906/7. tanévre 600 korona, — a dombovári iparostanonciziskola részére az 1906/7. tanévre az országos tanonciziskolai alaphól 1000 korona államsegélyt utalványozott. — Az ozorai r. k. iskolánál újonnan szervezett VIII. tanítói fizetésének 800 koronára való kiegészítésére 1906. nov. 1-től évi 700 korona államsegély utalványoztatott. Ezen állomáson Abrahám Hermin okl. tanítónő működik. — A szekszárdi iparostanonciziskola számára az 1906-7. tanévre 1200 korona, Konrád Jakab dunaföldvári rk. tanító I-ső évűtűdős pótlékának fedezésére évi 100 korona, Faragó Mihály tolnamedei ev. ref. tanító fizetésének 800 koronára való kiegészítésére pedig évi 585 koronát, a paksi iparostanonciziskola számára az 1906-7-ik tanévre 800 koronát, a bonyhádi iparostanonciziskolának az 1906. és

1907-ik tanévre 800 korona, — a tolnai iparostanonciziskolának 1200 korona, Horváth Erzsébet szekszárdi rk. tanítónő fizetésének 800 koronára való kiegészítésére pedig 1907. január 1-től évi 200 korona államsegélyt utalványozott a miniszter.

Uj kereskedőtanonciziskolai szakfelügyelő. A m. kir. vallás- és közoktatásügyi miniszter a szekszárdi kereskedőtanonciziskola szakfelügyelőjévé 1907 márczius 1-től 1908-9-ik tanév végéig terjedő időre Kirchner Béla vallás- és közoktatásügyi miniszteriumba szolgálatra beosztott felső kereskedelmi iskolai főigazgatót rendelte ki.

Nyugdíjigény helyesbítés. Iseics Pálné szül. Mutschenbacher Mariska tamási rk. tanítónő nyugdíjigénye 740 koronára helyesbített.

Özvegyi segélypénz folyósítása. A m. kir. vallás- és közoktatásügyi miniszter néhai Szabó György volt kölesdi ág. hitv. ev. el. iskolai tanító özvegye szül. Zathureczky Etelka részére 547, négy kiskorú árvája részére pedig 364 korona 66 fillért, vagyis összesen 911 korona 66 fillért utalványozott május 1-től, a bonyhádi kir. adóhivatalnál.

Nyugdíjazási felhívás. Felhívom tanterületem azon tanítóit, kik magukat ez évben nyugdíjaztatni óhadják, hogy nyugdíjaztatási kérvényüket a «Néptanítók Lapja» 1905. évi 22. számban leírt módon és okmányokkal felszerelve hozzám április végéig terjesszék be, mert ellenkezőleg kérvényük a kellő időben elintézését nem nyerhet.

Szekszárd, 1907 március 15.

Tihanyi Domokos

kir. tanácsos, tanfelügyelő.

Nyugdíjigényfelemlés. Hamulyákné Jablonkay Katalin a dombovári állami el. iskolai tanítónő nyugdíjigénye 1,300 — Fridrik Klára Jusztina, tamási rk. tanítónő nyugdíjigénye 720, — Molnár Paula, tamási rk. tanítónő nyugdíjigénye 740, és Fails Irén, dombovári állami tanítónő nyugdíjigénye 1,300 koronára emeltetett fel.

MULATSÁGOK.

A győnkai kaszinó 1907 évi április hó 14-én saját helyiségeiben (Hilbert szálloda) füzértáncszal egybekötött társasestélyt rendez. Belépti díj személyenként 2 kor., család-jegy (4 személyre) 6 korona. Kezdeté 8 órakor. Műsor az estélyen lesz kiosztva.

GAZDASÁG.

Baromfi tenyésztés.

Ezidőszert minden országnak első érdeme: a belterjes gazdálkodás, máskülönben leszorul a többi népek versenyé következtében azon helyről, mely őt méltán megilleti. Kiváltképen áll ez hazánkra, mely minden terményével kell, hogy versenyképes legyen más népekkel szemben, s azt bátran teheti is, hisz ahhoz meg van a kedvező földrajzi helyzet, értelem és szorgalom. A mi hiányzik az talán a vezetés.

Egyik kiváló fontosságú kereskedelmi cikk a baromfi, melynek tenyésztése sajnos hazánkban eddig igen elhanyagolt állapotban volt, a mi abból tűnik ki, hogy hosszú évek óta a baromfi tenyésztés fejlődésére igen kevés gondot fordítottunk, sőt mint helyben tapasztalható, újabb visszacsús látható, a mennyiben a törpe török tyukfajt előszeretettel tenyésztik.

Földművelésügyi kormányunk a helyes irány elérése végett újabb a legjobbnak bevált Orpington angol tyukfajt karolta fel és annak szaporítását úgy a gödöllői minta baromfi tenyésztésében nagyban üzi, valamint annak tenyésztését sok helyen támogatja, ezzel el a. arván érni azt, hogy a hazai tyukfajtánk — a mely különben kitűnő anyag, de testnagyságra nézve kicsiny — feljavítható. És ebben igen bölcs előrelátás nyilvánul, mert alig hinné el valaki, de

mégis úgy van, hogy az utóbbi években sokkal több millió értéket kaptunk baromfi és tojás kivitelünkből mint gabonából, pedig mi ez időszert annak csak kezdetén vagyunk, mi abból is kitétszik, hogy Németországban — hová a legtöbb baromfi és tojás lesz kiszállítva — azt sem tudják, hogy magyar baromfi került piacukra, mivel árunk csak másodrendű; hogy lenne tehát a helyzet, ha mi elsőrendű árut szállítanánk, melylyel a jelenlegi kivitelünket 3-4 szeresre emelhetnők, s a mi fő, jobb árakat érhetnénk el. Ehhez csak a fajmegválasztás terén egy kis értelem és a tenyésztés terén szorgalom és igyekezet kellene.

Ezuttal eszembe jutott a szentesi polgár esete, a ki tavasszal beszegődött kubicosnak (a legjobban fizetett napi kereset) felesége otthon maradt és liba tenyésztés, vevés és tömészel foglalkozott. Midőn ősszel haza jött az ember: elszámolt keresetével, akkor előállt a felesége és az is kimutatta, hogy mennyit keresett; hát bizony ezuttal az asszony lefőzte az urát, mert jóval több bevételt tudott kimutatni.

A piacra kerülő baromfi anyagnak olyannak kell lenni, a melyet a fogyasztó leginkább megkíván. Első sorban a nagytestű, fehérbőrű, finom és jóízű hus, barna színű tojás, mert külföldön a fogyasztó előnyt ad a barna színű tojásnak, úgy vélekedvén, hogy az nem mérsztojás. Az angolországban tenyésztett és nálunk nagy előszeretettel felkarolt Orpington tyukfajnak tulajdonságai azok, a melyért a baromfi tenyésztők leginkább lelkesednek (Kubinyi Béla tenyésztő most hozatott Angolországból egy kakast 400 koronáért). Egy kihizott orpington kakas 6-6½ kgr. nyom, tyukja 4 kgr. körüli, igen szelid természetű, jól hizik, a mi éghajlatunk alatt elég edzettnek bizonyult, jó tojó, 180-200 barna tojást tojik évente, a mit eddig más tyukfaj nem ért el. Jó kotló, csibéit jól vezeti, s azok elég edzettek, gyorsan nőnek. Némi hátránya (a mi bizonynyal a tenyésztés által való kényeztetés kifolyása) hogy nem annyira keresi eleségét mint inkább a készlet várja, de ebbeli fogyatéka megszünnék, kitűnő magyar tyukkal keresztezve a legjobb eredmény értenék el.

Ezek folytán azon tanácssal szolgálnék vidékünk gazdasszonyainak, hogy igyekezzenek egy orpington kakast tyuktenyésztésük részére beszerezni és a tyuktenyésztést minél belterjesebben művelni, hogy így mint a szentesi asszony: férjük jóvedelmét ha nem is tulszárnyalni, de megközelíteni igyekezzenek.

Kamarás Béla.

Szerkesztői üzenetek.

B. J. Gyöng. A kivándorlásról írt cikkének közléseivel várnunk kell, mivel egy cikk most is ezzel foglalkozik.

A KÖZÖNSÉG KÖRÉBŐL.

Tekintetes Szerkesztő Ur!

Alábbi soraimnak a „Közérdek”-ben, közérdekből való szives közlését kérem.

Kölesden az országos vásár két hegy között van egy teknő alaku helyen. Középen keresztül szelve egy folyton csergedező patakka; nyugati oldalon a ló és kirakodó, a keleti oldalon pedig a szarvasállatok vásárja. Igen sokszor — 100 meg 100 esetben — keresztül kell menni egyikről a másikra, de — itt a bökkenő — mert a patakot vagy át kell tudni ugorni, vagy térdig belelépni a pocsolyába, vagy sokszor ugrás közben a közepébe ugorni, pedig mind a kettő igen kellemetlen; szitkozódás átkozódás hallik végig.

Közérdeket vélek szolgáltni, ha felhívom a község előjáróságát, hogy ha már vásár joga van, szolgálja a vásároló közönség kényelmét és ezt annyival inkább meg-

teheti, mert néhány gyalog hídnek és a kut körül legalább egy jószág átjáró hídnek csinaltatása nem kerülne olyan sokba, mit ha tenni elmulaszt, közönyösségéről állit ki bizonyítványt.

Dunaszentgyörgy, 1907 márczius 20.

Tisztelettel
Jó Dömtör Károly.

HIRDETÉSEK.

Rum, Cognac, Szilvorum és Barackz-párlat.

Alapított 1844-ik évben.

Ferdinánd Antal és fiai Szekszárd.

Czégtulajdonos: Hermann Nándor.

Ajánlják nagy kávé raktárukat a következő árban:

Elsőrendű Maragogi kávé	1 kiló	4.40	kor.
" Mocca "	1 "	4.40	"
" Arany Jáva "	1 "	4.40	"
" Gyöngy "	1 "	4.40	"
Másodrendű "	1 "	4.—	"

**Elsőrendű Cuba kávé 1 kiló
3 korona.** 2-2

Másodrendű Cuba kávé 1 kiló 2.60 korona.

Rizskásák ára 26 fillértől 72 fillérig kilója. Továbbá ajánljuk nagy savanyuviz lerakatunkat; tartunk Borszékít, Mohait, Szalvator, Málnási, Karlsbadi, Rohisi, Gieshübl, Balfi, Lipiki stb. vizeket. Ugyiszintén karlsbadi söt és Kilhauser-féle Glicerín-kremet. Az összes keserűvizek kaphatók! Friss savanyu répa (hófehér) és káposzta. Mauthner féle idei friss virágkerti vetemények, gazdasági magvak, valamint mindenféle fűmagvakból nagy raktár. Ruhakefék, haj és fogkefék.

Odol Kalodent és Kilhauser-szappanok.

ÉLŐKERITÉS.

Gleditschia, élősovény.

Bármily talajban gyorsan fejlődik, sűrű, nagy töviseivel embernek és bármily állatnak ellentáll, kitart 70-80 évig, nevelhető oly sűrűn, hogy apró csirke, malacz stb. sem menet át rajta; ez a legolcsóbb örökös áthatlan kerítés. Főelőnye még az is, hogy egész május közepéig a legjobb eredménnyel ültethető, mert a csemeték felásva jejes pinceszében tartatnak. Ezer darab 12 korona, rendszeren ültetve 50 méter kerítéshez elég. Nyomatott ültetési és kezelési képes utasítást minden rendeléshez adok. Akinek élőkerítés nem felel meg, szállíthatok sodrony-zövetet, a legtekélyesebb gyártmányt, olcsón 100, 150 és 200 cm. széleset.

Szőlőlugas

minden háznak legszebb dísz, egy gyűjtemény 8 fajtából 20 tő, egy tő 2-300 fűrt terem.

Szőlőoltványok

táblás ültetések és hiányok pótlására, 60 legkiválóbb bors és csemege-faj, szigoruan válogatott, tökéletes forradású és fajtiszta, duggyökerű példányok.

Delaware

sima vessző, minden szál megfakad, csak az a legcsémesebb faj, melyből én 18 év alatt 40 holdat ültettem, 35 hektót terem holdanként, bora édes, erős, oltni, permetezni nem kell és kezeléséhez semmi tudomány sem kell, ezért ellensége sok tudományos szőlőintéző.

Bővebb leírást és képes árjegyzéket tanulságos tartalommal és mindenhez teljes tájékoztatással ingyen és bérmentve küld:

Nagy Gábor szőlőnagybirtokos, Nagy-Kágya.
Levelezés minden nyelven.

2-2

Nagy raktár bel- és külföldi ásványvizekben.

A mélyen tisztelt vevőközönség szives figyelmébe:

Legfinomabb Cuba kávé kilója K 3.20.

Legfinomabb háztartási csokoládé kilója K 2.40.

Legjobb vörös narancsot 5 kilós postakosarakban bérmentve küldök 2 korona 80 fillérért.

A tavaszi idényre érkezett legfinomabb tábla olaj, conservált zöld bab és zöld borsó dobozokban, valódi Bernsdorf és Suchard-cacao, stockeraui lenese és borsó, mazsola, mandula, mogyoró, mindennemű bel- és külföldi sajtok, szardiniák és páczolt halak, valódi hollandi hering, továbbá mindennemű fűszer és csemegeárak a legjobb minőségben és legolcsóbb árban.

A n. é. vevőközönség szives pártfogását kérve, teljes tisztelettel 3-8

Gauszer Ádám

fűszer- és csemege kereskedő

Szekszárd, Kaszinó bazár-épület.

Tóth Károly-féle borok fő aktára.

2506. sz.

t. k. 1907.

Hirdetmény.

2-3

Szakes, Szakály és Szemeséd községeknek telekkönyvi betétei az 1886: XXIX., az 1889: XXXVIII. és az 1891: XVI. t.-cikk értelmében elkészítettvén és a nyilvánosságnak átadatván, ez azzal a felszólítással tétetik közzé:

1. hogy mindazok, kik az 1886: XXIX. t.-cikk 15. és 17. §-ai alapján, — ideértve e §-oknak az 1889: XXXVIII. t.-cikk 5. és 6. §-aiban és az 1891. XVI. t.-cikk 15. §. a) pontjában foglalt kiegészítéseit is — valamint az 1889: XXXVIII. t.-cikk 7. §-a és az 1891: XVI. t.-cikk 15. § b) pontja alapján eszközölt bejegyzések érvénytelenségét kimutathatják, e végből törlési keresetüket, azok pedig, akik valamely teher-tétel átvitelének az 1886: XXIX. t.-cikk

22. §-a, illetve az 1889: XXXVIII. t.-cikk 15. §-a alapján való mellőzését megtámadni kívánják, e végből keresetüket hat hónap alatt, vagyis az 1907. évi november hó 1. napjáig bezárólag a telekkönyvi hatósághoz nyujtsák be, mert az ezen meg nem hosszabbítható záros határidő eltelté után indított törlési kereset annak a harmadik személynek, aki időközben nyilvánkönyvi jogot szerzett, hátrányára nem szolgálhat;

2. hogy mindazok, akik az 1886: XXIX. t.-cikk 16. és 18. §-ainak eseteiben — ideértve az utóbbi §-nak az 1889: XXXVIII. t.-cz. 5. és 6. §-aiban foglalt kiegészítéseit is — a tényleges birtokos tulajdonjogának bejegyzése ellenében ellentmondással élni kívánnak, irásbeli ellentmondásukat hat hónap alatt, vagyis 1907. évi november hó 1. napjáig bezárólag a telekkönyvi hatósághoz benyujtsák, mert ezen meg nem hosszabbítható záros határidő letelte után ellentmondásuk többé figyelembe vétetni nem fog;

3. hogy mindazok, akik az 1. és 2. pontban körülirt eseteken kívül a betétek tartalma által előbb nyert nyilvánkönyvi jogait bármily irányban sértve vélik, — ide értve azokat is, akik a tulajdonjog arányának az 1889: XXXVIII. t. cikk 16. §-a alapján történt bejegyzését sérelmesnek találják, e tekintetben felszólalásukat tartalmazó kérvényüket a telekkönyvi hatósághoz hat hónap alatt, vagyis 1907. évi november hó 1. napjáig bezárólag nyujtsák be, mert ezen meg nem hosszabbítható záros határidő elmulta után a betétek tartalmát csak a törvény rendes útján és csak az időközben nyilvánkönyvi jogokat szerzett harmadik személyek jogainak sérelme nélkül támadhatják meg.

Egyuttal figyelmeztetnek azok a felek, akik a betétek szerkesztésére kiküldött bizottságnak eredeti okiratokat adtak át, hogy amennyiben azokhoz egyszersmind egyszerű másolatokat is csatoltak, vagy ilyeneket pótlólag benyujtanak, az eredetieket a telekkönyvi hatóságnál átvehetik.

A tamási kir. járásbírósg mint telekkönyvi hatóság 1907 márczius hó 11.

Várady,

kir. járásbíró.

Hirdetmény.

A „Dunaföldvári takarékpénztár“ a jelenlegi tulajdonosoktól megbízást nyert arra, hogy a Chapó-féle baracsi u. n.

templom pusztát

parcelláknként áruba bocsássa.

Midőn ezt a nagy közönségnek ezennel tudomására hozzuk, tudatjuk egyszersmind azt is, hogy az intézet vételre való jelentkezéseket már most elfogad.

A birtok általában a legkitünőbb minőségű földekből áll és részben állami, részben jókarban levő törvényhatósági ut köti össze az alig 8 kilométerre fekvő Dunaföldvár községgel.

Az ingatlan részletek árai, valamint az eladási részletes feltételek tárgyában az intézet a legkészségesebben szolgál mindenkor felvilágosításokkal, még vasárnap délelőtt is.

A vevők az általuk megvett parcelláknak

1907 október 1-én

léphetnek birtokába.

Felhívjuk a t. közönség figyelmét arra, hogy a megvett ingatlan vételára egy negyed részének lefizetése után a hátralékos $\frac{3}{4}$ rész erejéig az intézet előnyös feltételek mellett kölcsönt nyujt.

Dunaföldvári Takarékpénztár
részvénytársaság.

2-3

Ideális arcz-eréme a zsirtalan
DIANA ARCZKENŐCS
nappali használatra.

Az arcznak üde színt kölcsönöz és
azt bársonypuhává teszi.

Éjjeli használatra a zsirszerű
DIANA ARCZKENŐCS

szeplő, májfolt és mindennemű arc-
tisztatlanság ellen.

Ára 1 korona.

Diana szappan 70 fillér.

Kapható:

Szeghy Sándor gyógyszer-tárá-
ban Szekszárdon. 7-52

Biztos gyógyulást

talál mindenki a felette fájdalmas bajok

Rheuma 7-8
Csuz

Ischias
Zsába ellen,

ha csak egyszer is megpróbálja
az új szert.

A „SAMOL” egy kényes, mely 1 K
50 és 2 K 50 f.-es (sokáig tartó)
tubusokban a legjobb gyógyszer-tár-
ban kapható.

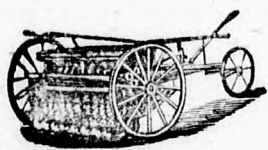
SAMOL

Ha a lakóhelyen lévő gyógyszer-tár-
ban „SAMOL” még nem volna rak-
táron, tessék írni a budapesti fő-
raktárhoz.

FILO JÁNOS gyógyszerész Budapest
Mátyás-tér 3.

A „Samol” oly eddig ismeretlen, hatásos alkut-
részt tartalmaz, melynek elő írtása a legtöbb
államban szabadalmazva van. A budapesti ker-
betegsegélyező pénztár kórházában, más számos
kórházban, orvosok és magánok által kipró-
bálva. Használati utasítás és orvosi vélemények
minden tubusnál.

DEBULAY IMRE

lakatos üzlete
SZEKSZÁRD.

Raktárt tart:

gazdasági gépekben,

borprés- és

szőlőzúzókban, 12-26

takaréktűzhelyekben.

692.

1907. sz.

Dunaföldvár nagyközség előljáráóságától.

Hirdetmény.

Dunaföldvár község tulajdonát képező

vadászati jog

(15397 kat. hold és 328 □-ölnyi területen) 1907-ik évi május hó
16-ik napján d. e. 10 órakor írásbeli zárt ajánlatokkal egybekötött
nyilvános árverésen, Dunaföldváron a község háza 2-ik számú hiva-
tatos helyiségében 1907. évi augusztus hó 1-től kezdődő 6 évi
időtartamra haszonbérbe adatik.

A községi képviselőtestület 23/1907. számú határozatával meg-
állapított árverési feltételek a hivatalos órák alatt Dunaföldvár köz-
ség főjegyzői irodájában betekintheők.

Kelt Dunaföldváron, 1907-ik évi február hó 18-ik napján.

Niefergall Nándor
főjegyző.

Bodor György
bíró.

2-3

Női kalapdivatterem

Szekszárd és vidéke tisztelt hölgy-
közönségének szíves figyelmébe ajánlom most
megérkezett legújabb párisi divatu tavaszi
és nyári

női kalap-ujdonságaimat

a legelegánsabb kivitelben.

Különösen ajánlom csinoságuknál és
olcsóságuknál fogva a raktáron lévő gyermek
és sport-kalapokat, melyek minden versenyt
felülmúlnak.

Gyermek kalapok díszítve 3 koronától
kezdve feljebb kaphatók.

Olcsó árak! Pontos kiszolgálás!

Gyászkalapok és fátölök nagy választékban.

Frának Ján sné

Szekszárd, Széchenyi-utca.

Levélpapírok egyszerű és dísz-
dobozokban a
legcsinosabb kivitelben

Írószerek a legjobb minőségben,
nagy választékban

Irodalmi művek kedvező
részlet-
fizetésre

Községi, közigazgatási, lelkési stb.

Nyomatványok a legújta-
nyosabb
árakon beszerezhetők

Mindennemű nyomtatványok izlésesen, gyor-
san és olcsón készíttetnek

Vidéki rendelések gyor-
san
és pontosan eszközölnetnek

Báter János

könyvnyomdájában, könyv-, papír-,
rajz- és írószerek-kereskedésében

Szekszárd, Kaszinó-bazár

A Styria- és

Demokrata-kerékpárok

az elsők között is elsők. Két évi jótállás.

Az összes alkatrészekből, acetylén-lámpákból és felszerelési tárgyakkól,
valamint a legjobb minőségű kerékpárgummikból nagy raktár.

Nagy javító-műhely. PUCH-motorkerékpárok.

Olcsó árak. Árjegyzék ingyen. Még mielőtt kerékpárt, vagy alkatrészt
rendelne, ne mulassza el árjegyzékünket kérni.

Tolnamegye legnagyobb kerékpár és varrógép raktára.

MÜLLER TESTVÉREK

varrógép, kerékpár nagyraktára és javító műhelye

Szekszárd, Kaszinó-bazár.

12-25

A S. egzárdi Takarékpénztárnál kibocsájtandó új részvények

elővételi jogát

régi részvényenként 30 koronával f. hó 28-ig megveszem. Czim a kiadóhivatalban.

HIRDETMÉNY!

Légjobb minőségű, vasalni való

F A S Z É N

5 kilótól kezdve kilója 10 fillér, nagyobb vételnél és viszontelárusítóknak kedvezmény. — Bel- és külföldi köszén.

Felvágott kemény tűzifa

10 kilótól kilója 3 fillér, métermázsánként 2 korona 80 fillér, továbbá mindennemű hasáb, ugyiszintén dorong-tűzifa jutányos árban, tölgyfa 1 és fél méter hosszú szőlőkaróknak, saját telepem, a vasúti indóházzal szemben kapható.

Kivánatra a fát, ugyiszintén a szenet saját kocsimon házhoz is szállítom jutányosan.

Tisztelettel

Mutsenbacher Ödön

tűzifa és szénkereskedő

SZEKSZÁRDON. 1-10

Három utcái szoba,

előszoba

a hozzátartozó mellékhelyiségekkel együtt **azonnal kiadó.**

3-3 özv. Lőrinczy Józsefné.

Eladó ház.

A Széchenyi-utcában, a „Szekszárd Szálló“ közelében, egy öt szobás lakással s megfelelő mellékhelyiséggel bíró ház, mely tüzeti czeelokra is kiválóan alkalmas, szabad kézből eladó.

Bővebb felvilágosítást ad e lap szerkesztősége és kiadóhivatala.

HIRDETMÉNY!

Légjobb minőségű, vasalni való

F A S Z É N

5 kilótól kezdve kilója 10 fillér, nagyobb vételnél és viszontelárusítóknak kedvezmény. — Bel- és külföldi köszén.

Felvágott kemény tűzifa

10 kilótól kilója 3 fillér, métermázsánként 2 korona 80 fillér, továbbá mindennemű hasáb, ugyiszintén dorong-tűzifa jutányos árban, tölgyfa 1 és fél méter hosszú szőlőkaróknak, saját telepem, a vasúti indóházzal szemben kapható.

Kivánatra a fát, ugyiszintén a szenet saját kocsimon házhoz is szállítom jutányosan.

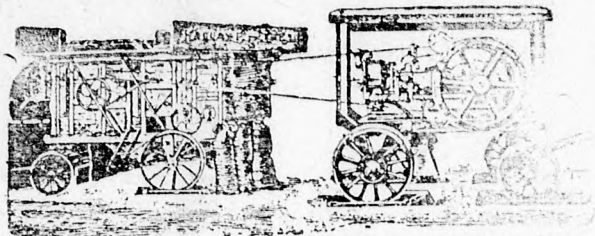
Tisztelettel

Mutsenbacher Ödön

tűzifa és szénkereskedő

SZEKSZÁRDON. 1-10

A világ legjobb cséplőkészetei. Tejes jótállás kitünő cseplésért

Hatósági engedély nélkül szalmafedezés házak között is használhatók.

112 díjjal kitüntetett!!

A világ legegyszerűbb és leg-tökéletesebb **motor-**

cséplőkészleteit

valamint a leg-tökéletesebb **benzin-, petrolin-, ásványolaj-motorokat** ajánlja teljes jótállás mellett leg-jutányosabb árban 3-5 évi részletfizetésre:

Kállay motortelepe Budapest, VI., Nagymező-utca 43.

Csak ezen telepen szerezhetők be a világhírű, szabad szemmel látható befecsken-dező készülékkel ellátott gazdasági és ipari czeelokra legalkalmasabb

benzin-, petrolin-, ásványolaj-motorok

és villanyos gyújtású benzinlokomobil cséplőkészletek.

Nagy munkateljesítés. — Olcsó árak. — Legcsekélyebb napi költség

Aki elismert kitünő szerkezetű olcsó motort akar venni, forduljon bizalommal ezen szakértő céghez. 24-25

Kállay Motortelep Budapest, Nagymező-utca 43.

Tessék a pontos címre ügyelni!

Arjegyék ingyen és bérmentve küldetik.

Motoraink terjesztése érdekében használt gőzgépek cserébe vétetnek.

Ha köszvényben, reumában, ischiasban szenved,

vegyen egy üveg

Dr. Fiesch-féle **köszvény-szeszt,**

mely csúzt, köszvényt, reumát, kéz-, láb-, hát- és derékfájást, kezek és lábak gyengeségét, fájdalmakat és dagmatokat biztosan gyógyít. Hatása a legrövidebb idő alatt észlelhető. Kapható:

Dr. FLESCHE E. M.

„Magyar Korona“ gyógyszer-tárában Győr, Baross-ut 24. szám.

Másfél deciliteres üveg ára 2 kor. Huzamosabb használatra való „Családi üveg“ ára 5 kor. 3 kis, vagy 2 „Családi“ üveg ren. elérésénél már bérmentve utánvétellel küldjük.

Manhold Kálmán Kula

Bácsmegyének a Telecska magaslatán fekvő jolánföldi szőlőoltvány és kertészeti berleten tavaszi szállításra kapható:

1. Szokvány minőségű, minden alanyon faj-tisztán, sima és gyökeres **zöldoltvány.**
2. **Amerikai és európai** sima és gyökeres vessző.
3. **Alma, körte, barack és kajszinfák** 1, 2, 3 éves ojtványok a legkiválóbb fajokban.
4. **Gleditsia és Maclura Aurentiaca** élősvény, a melynek gyökerei nem sarjadzanak, tövisei igen sikerültek, semmiféle rovar nem pusztítja, minden időjárásnak ellentáll. Kivánatra név- és arjegy-zéket készséggel küldök. Szíves megkereséseket kér:

Manhold Kálmán nagybérlő.

Hajlétváltoító! Hölgyek figyelmébe!

»Szemet« amerikai ujdontság az arcz bármely részén és a karon a szőr-kivéséseket könnyű kezeléssel pár percz alatt gyökerestől eltávolítja biztos sikerrel. Használati utasítással díszreton küld 10 korona utánvétellel magyarországi kizárólagos főraktárából **Soós Károly, Marosvásárhely.**

Sikerült az Orsz. Posztókv. Áruház-

nak (Budapest, Rottenbiller-utca 100 sz.) 100 vég nagyon jó minőségű tartós férfiruha szövetet egy csödbe jutott posztógyártástól potom megvenni. Ez okból széküld vidékre utánvétellel csak 6 koronáért egy teljes férföltönyre elegendő 3 m ter nagyon jó, tartós, remek mintázatú sűrű, barna és drapp sevíot szövetet. Sötétkéket vagy feketét 7 koronáért. A fenti céget t. olvasóink figyelmébe ajánljuk.

Legjobb mellékkereset

nők és családok részére. Egy helyen és egy háztartásban se hiányozzék az eredeti „Styriai“ kötőgép. Arjegyék ingyen. Kedvező fizetési feltételek.

Elő STYRIAI kötőgép-gyár magyarországi képviselete FOGL J. L. műgépész Budapest, VI. Csengery-utca 54.

Farsangra

és egyéb alkalmakra készítek táncrendeket olcsó, közép és egész finom minőségben, minden színben. Együttal ajánlok zsinórokat, paszomántokat, selyemgombolyagokat, könyv-zsinórzatokat egész és felselyemben és pamutban, minden fajtában. Legelőkelőbb referenciák. Megrendeléseket jutányosan és gyorsan teljesítek.

Schwarz Jakab paszománygyáros Budapest VIII, Rombach u 3.

Eötvös Lajos és Társai

kereskedelmi kertészete és magkereskedése **Tarcal (Zemplénmegye.)**

1000 drb Gleditschia csemete . . . 4
1000 „ 2 éves akác-csemete . 10 és 15
1000 „ 1 „ „ 4-6 és 16
1000 „ vadalma csemete . . 12 és 20
1000 „ vadkörte csemete . . 14 és 25
Nagyvirágu kerti díszszegfű tövek 1-20
2 éves bokorrózsák 10 drb 5 kor., 100 drb 35
2 „ hónapos rózsák, 10 drb 5 kor., 100 drb 35

Elsőrendű kerti magvak, virághagymák, dísz-növények legolcsóbb árakon. — 160 oldalas főarjegy-zékünk-kivánatra bérmentve.

Szőlőoltványok!

Híányok pótlására: Két éves, száza 20 kor. Telepítésre: Gyökeres **zöldoltvány**, ezre 160 kor, sima 90 kor. **Fásoltvány** I. 200 kor., ez szépséghibával 90 kor.

Mind Riparia portalis alanyon, a legjobb és leg-bőtermőbb bor- és csemege fajokban. **Hegyi bor leg-olcsóbban.** — Arjegy-zék ingyen.

Székely I. József, Gyöngyös.